Ազգ

Azg armenian daily

4 ՕԳՈՍՏՈՍ 1994. ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 147 (650)

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD.

LIMASSOL CENTRE, BLOCK B, SUITE 307, P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS; FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS; BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS; HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS

Հայաստանի եւ ԱՊՀ երկրների համար Կիպրոսի եւ Ռոտերդամի պահեստներից

ԾԽԱԽՈՏ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՇՂԻ-ՅՔ

ուղիղ հասցեատիրոջ ... ավով եւ ինքնաթիռով

ՂԱՐԱԲԱՂ

Թուրքիան կրկին ռազմամթերք է մատակարարում Ադրբեջանին

Ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտության գոտում իրադրությունը մնում է անփոփոխ: Հակամարտող կողմերը, կասեցնելով ԼՂՀ եւ Ադրբեջանի միջեւ հուլիսի 27-ին ստորագրված զինադադարի վերաբերյալ նոր համաձայնագրի պայմանները, ձեռնպահ են մնում ռազմական ակտիվ գործողություններից: Միայն երբեմն ադրբեջանական կազմավորումները հրանոթային զենքերով գնդակոծում են Աղդամ-Ֆիզուլի ուղղության վրա գտնվող ղարաբաղյան ուժերի դիրքերը: Միաժամանակ, ռազմաճակատի մի շարք հատվածներում շարունակվում են հակառակորդի կենդանի ուժի եւ տեխնիկայի կուտակումներն ու տեղաշարժերը: ԼՂՀ մամուլի եւ լրատվության վարչության հաղորդման համաձայն, ստույգ տվյալներով, շարունակվում է Թուրքիայից Ադրբեջան զինամթերքի նոր խմբաքանակի փոխադրումը, այդ թվում՝ հրետանային արկեր ու հակատանկային ականներ: Ադրբեջանական բանակ են ժամանում նորակոչիկների ուսուցումը կազմակերպող թուրքական հրահանգիչների նոր խմբեր: Նույն աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ Ադրբեջանին ցուցաբերվող ռազմական օգնությունն ուժեղացնելու վերաբերյալ պայմանավորվածությունը ձեռք է բերվել Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ գեներալ Դողան Գյուրեշի Բաքու կատարած այցի ընթացքում:

ԼՏ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Արհմիությունների համար պայքարը պտուղ տվեց

Կառավարություն-արհմիություններ համաձայնագիր

Կտրոնով հաց, կարագ, շաքար, բրինձ, օճառ, մոմ

ԶԱՐՈՒՀԻ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Մշակել նվազագույն սպառողական զամբյուղի պարունակության բովանդակությունը, միջոցներ ձեռնարկել բնակչությանը դրա՝ նույն մասնաբաժնով ապահովելու ուղղությամբ: Երկրորդ կիսամյակից սկսած ամեն ամիս կամ 2-3 ամիսը մեկ անգամ կտրոնային համակարգով բնակչությանն ապահովել հաց, կարագ, շաքար, բրինձ, օճառ, մոմ ապրանքատեսակներով»: Այսպիսի համաձայնություն կայացվեց կառավարության եւ արհեստակցական միությունների կոնֆեդերացիայի ստորագրած համաձայնագրում, որի շուրջ աշխատանքները տեւեցին 4-5 ամիս: Վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը պատասխանելով մեր հարցին, նշեց, թե այդ համաձայնագիրը կառավարության եւ արհմիությունների համագործակցության արդյունքն է, երբ կողմերը միասին քննարկել են, թե ինչ լուծումներ կարելի է խնայել եւ նպատակադրել ժամկետի սոցիալական պաշտպանվածությունը: Իհարկե, վարչապետը շտկեցրեց, որ այն, ինչ առուցից արհմիությունների հետ բանակցելու արդյունքում կառավարությունն արդեն նախատեսել էր: Հրանտ Բագրատյանը նշեց նաեւ, որ այդ հանդիպումներում արհմիութենական ներկայացուցիչները չոր ու կտրուկ են եղել, անընդհատ ընդգծել են մարդկանց սոցիալական անպաշտպանվածությունը, եւ կառավարությունը ստիպված է եղել երկու կետում զիջումներ անել:

Տես # էջ 2

ԱՆԿԱՐԱ

Սկսվեց 6 քուրդ պատգամավորների դատավարությունը

ԱՆԿԱՐԱ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, BBC: Թուրքիայի մայրաքաղաքում այսօր սկսվեց այն 6 պատգամավորների դատավարությունը, որոնք նախանցյալ ամիս, պատգամավորական անձեռնմխելիությունը մայիսին դատարանի որոշմամբ կորցնելուց հետո, ձերբակալվել էին Թուրքիայում անջատողականությունը քաջալերելու մեղադրանքով: Նրանցից 5-ը անդամ էին այժմ լուծարված Ժողովրդա-Դեմոկրատական կուսակցությանը, որը նույնպես մեղադրվել էր Քրդստանի բանվորական կուսակցությանը համակրելու մեջ: Երբ դատարանը հաստատի վիճակի դեմ հարուցված մեղադրանքը, ապա նրանց սպառնում է մահապատիժ: Հիշեցնենք, որ թուրքական խորհրդարանի այդ 6 անդամների ձերբակալությունը բողոքի ալիք է բարձրացրել քաղաքակիրթ արեւմուտքում՝ եւ Եվրախորհրդարանի շրջանակներում, եւ ամերիկյան Կոնգրեսում: Վերջինս այդ իսկ առիթով 10 տոկոս կրճատել էր Թուրքիայի սպառազինման համար տրվող վարկերը:

Մյուս կողմից, թուրքական բանակի օդանավերը այսօր, մեկ շաբաթվա ընթացքում երկրորդ անգամ ռմբակոծեցին PKK-ի դիրքերը Հյուսիսային Իրաքում, սահմաններից մոտավորապես 25 կմ խորությամբ:

ՄՈՍԿՎԱ

Դեսանտայինները հիմնիվեր կործանեցին «Հայաստանը»

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Օգոստոսի 2-ին Մոսկվան նշում էր ռազմաօդային ուժերի օրը: Ամեն տարի այս տոնակատարությունն անցանկալի հետեւանքներ է ունենում, վերածվելով տարափ նույթ հավելհարդարների եւ ծեծկռտուքի: Այս տարի ուղղվածությունը փոքր-ինչ այլ էր: Տոնական միջոցառումների հետեւանքով «տախտակած» դեսանտայինները երեկոյան հիմնահատակ ավերեցին Տվերսկոյ փողոցում գտնվող «Հայաստան» խանութը, ջարդուփշուր անելով խանութի ցուցափեղկերն ու սարքավորումը: Մոսկվայի ՆԳՆ քաղաքային վարչությունն այժմ հետաքննություն է վարում:

ԲԱՔՈՒ

ԱՄՆ դեսպան Կոզլարիչը Ալիեւին համարում է իմաստուն

Ադրբեջանի նախագահը հմտորեն խաղացնում է ԵԱՀԽ-Ռուսաստան ծրագիրը

ԲԱՔՈՒ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ: «Ես լավատես եմ եւ հավատում եմ, որ ապագայում մենք մեր շրջանում կհասնենք կայուն խաղաղության», հայտարարեց Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը Բաքվում ԱՄՆ-ի դեսպան Ռիչարդ Կոզլարիչին: Ամերիկացի դիվանագետի հետ կայացած հանդիպման ժամանակ Ադրբեջանի ղեկավարը փորձեց դեսպանին համոզել, թե նախագահի պաշտոնում իր ամբողջ գործունեությունը ուղղված է բացառապես հակամարտության խաղաղ լուծմանը եւ այդ գործում ինքը լուրջ քայլեր է արել: Այդպես, Հեյդար Ալիեւը Կոզլարիչին ասաց, որ Հայաստանը սկզբում առաջարկել է Ադրբեջանի համար անընդունելի պայմաններ: Այնուհետեւ հայերը, իր խոսքերով, առաջին փորձել են գրավել Ադրբեջանի նոր տարածքներ, որպեսզի Բաքվին ստիպեն ընդունել այդ պայմանները: Հաջողության չհասնելով, Հայաստանը մայիսի 11-ին համաձայնել է ստորագրել հրադադարի արձանագրությունը, ասաց Ալիեւը:

Ավելի ուշ՝ մայիսի 15-ին, Յան Էլիասոնի Բաքու կատարած այցի ժամանակ, նույն դիվանագետն առաջարկել է համաձայնագրի նոր տարբերակ, որն արտացոլում է ԵԱՀԽ Մինսկի խմբի ծրագիրը: Ադրբեջանն ստորագրել է այդ փաստաթուղթը, Հայաստանը հրաժարվել է: Իր հերթին Ադրբեջանը հրաժարվել է միանալ Մոսկվայում Հայաստանի եւ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարների ստորագրած համաձայնագրին, ասաց Ալիեւը: Այս ամենը, Ադրբեջանի նախագահի կարծիքով, հանգեցրել է Մինսկի խմբի շրջանակներում Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ դիրքորոշումների մերձեցմանը: Ի պատասխան Ռիչարդ Կոզլարիչը նշեց, որ Ալիեւին համարում է իմաստուն անձնավորություն, քանի որ նա մեծ կարեւորություն է տալիս Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի համագործակցությանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուանդայում խոլերայից հետո դիզենտերիա

ԺՆԵՎ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ, BBC: Առնվազն 45 հազար ռուանդացի փախստականներ դիզենտերիայի համաճարակի անմիջական սպառնալիքի տակ են, Զաիրի սահմանային գոտուց հաղորդեց Միջազգային առողջապահական կազմակերպության բանբերը: Նրա ասելով, ներկա պահին դիզենտերիան որպես փախստականների կյանքին սպառնացող թիվ 1 վտանգ է խոլերայի փոխարեն, որը անցնող շաբաթներին խլել էր առնվազն 24 հազար մարդու կյանք: Գոմայում եւ այլուր, խոլերայի համաճարակի տարածումը վերահսկողության տակ է առնվել արդեն, շնորհիվ հատկապես ամերիկյան ջրամաքրիչ սարքավորումների տեղադրման:

ԱՄՆ-ը Վրաստանին 100 հազար տոննա հացահատիկ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանում ԱՄՆ դեսպան Քենթ Բրաունը եւ Վրաստանի արտաքին տնտեսական կապերի կոմիտեի նախագահ Սոսո Բալիաշվիլին պայմանագիր ստորագրեցին մարդասիրական օգնության շրջանակներում ԱՄՆ-ից 100 հազար տոննա հացահատիկի առաքման մասին: Այդ ձեռնարկումն անցկացվում է ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի կարգադրությամբ, ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության հովանու ներքո: Վրաստանին տրվող մարդասիրական օգնության ծրագիրը գնահատվում է 21 միլիոն դոլլար: Մյուս կողմից Հայաստանը հայտնեց, որ ինքը շահագրգռված է գաղթականների Աբխազիա վերադարձով, որոնց մեջ շատ են հայերը: Այս կապակցությամբ Վրաստան ժամանեցին Հայաստանի անվտանգության եւ պաշտպանության նախարարությունների ղեկավարներ:

ԴԵՊՔԵՐ

Երեւանի Մալաթիայի ծննդատանը հրդեհ բռնկվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ: Այս գիշեր ժամը 2-ն անց 18 րոպեին սաստիկ հրդեհ բռնկվեց Երեւանի ծննդատներից մեկի շենքին:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետվարչության մամլո ծառայությունում, ազդանշանով ոտքի են հանվել քաղաքի փաստորեն բոլոր հրշեջ ջոկատները, ինչպես նաեւ «Սպիտակ» փրկարարական կենտրոնը եւ քաղաքացիական պաշտպանության գունդը, որն ապահովում էր ծննդատան երեխաների տարհանումը: Ծննդկաններն էվակուացվել են շտապ օգնության մեքենաներով: Դեպքի վայր է ժամանել ՀՀ առողջապահության նախարար Արա Բաբլոյանը:

Հրդեհը մարելիս կիրառվում էր «Բրոնտո» կայանքը եւ առավոտյան ժամը 5-ին հրդեհի օջախը տեղայնացվեց, իսկ կես ժամ անց մարվեց:

Այրվել է շենքի երեք հազար քառակուսի մետր տանիքը: Տուժածներ չկան: Ենթադրվում է, որ հրդեհի բռնկման պատճառ են դարձել ծննդատան ապօրինաբար միացված «ձախ» էլեկտրագծերը:

Մյուս կողմից, առաջին պատրաստականություն է հայտարարված Հայաստանի հրշեջ պահպանության վարչության ստորաբաժանումներում շոգ ու չորային եղանակի պատճառով, որ վերջերս հաստատվել է հանրապետությունում: Այդ մասին հայտնեցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների պետվարչությունում: Այդ գերատեսչության տարերային աղետների բաժնի պետ Կարապետ Սարաֆյանն ասաց, որ նախազգուշական այդ միջոցառումները մշակվել են Հայաստանի հիդրոօդերեւութաբանության վարչության տվյալների հիման վրա, որոնք վկայում են հրդեհային մեծ վտանգի մասին:

Հրշեջ ծառայություններին արդեն հատկացվել են լրացուցիչ վառելիք եւ հրշեջ միջոցներ:

ԵՎՐՈՊԱ

Հունաստանը Եվրախորհրդին հիշեցնում է Կիպրոս ներխուժումը

ԱԹԵՆՔ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ: Համաձայն «Հունաստանի ձայն» ռադիոկայանի հաղորդագրության, Հունաստանի միջխորհրդարանական պատվիրակությունը Եվրախորհրդին է ներկայացրել որոշման նախագիծ, որը մեղադրում է Թուրքիային Կիպրոս ներխուժելու եւ Կիպրոսի մի մասը բռնազավթելու մեջ: Ռադիոկայանի հաղորդագրության համաձայն, նույն այդ օրը ԱՄՆ Կոնգրեսը հավանություն տվեց մի օրինագծի, որը պարտավորեցնում է նախագահ Քլինթոնին եւ նրա կառավարությանը համագործակցել միջազգային կազմակերպությունների հետ 1974 թ. Թուրքիայի Կիպրոս ներխուժման ժամանակ անհայտ կորած 1605 մարդու ճակատագրի պարզման հարցում: Այդ մարդկանց թվում կային նաեւ ԱՄՆ մի քանի քաղաքացիներ: Հանրապետական կուսակցությունից կոնգրեսական Ֆոլմանն ասել է, թե Թուրքիան ամենայն հավանականությամբ տեղեկություն կունենա այդ մարդկանց ճակատագրի մասին:

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ՓԱՐԻԶ

Ֆրանսիական կազմակերպությունը զարմացած է Թուրքիայի վերաբերմունքից

Անկարայի իշխանությունները չարտոնեցին ֆրանսիացիներին Թուրքիայի վրայով Հայաստանին օգնելու

Թուրքական «Ջումհուրիեթ» օրաթերթի հուլիսի 13-ի համարում, Անկարայի թղթակից տիկ. Լալե Սարըիբրահիմօղլուն «Թուրքիան չարտոնեց, որ ֆրանսիական կազմակերպությունը Հայաստանի օժանդակության մի գրասենյակ բացի» խորագրի ներքո հաղորդում է, թե ֆրանսիական ոչ կառավարական մարդասիրական հռչակավոր «Էքիլիբր» («Հավասարակշռություն») կազմակերպությունը մոտավորապես մեկ ամիս առաջ, միջնորդությամբ Անկարայում ֆրանսիական դեսպանության, դիմել էր Թուրքիայի արտգործնախարարություն, հայտնելով, թե իրենց կազմակերպությունը կցանկանար Անկարայում մի գրասենյակ բացել Հայաստանին մարդասիրական օժանդակություն կազմակերպելու և ուղարկելու նպատակով:

Անկարան շատ տարօրինակ գտնելով այս առաջարկը, մերժեց ֆրանսիական կազմակերպության դիմումը, շարունակում է թղթակիցը, միաժամանակ ավելացնելով, թե «ֆրանսիացիները լավ գիտեն, թե Թուրքիան ինչպիսի քաղաքականություն է վարում Հայաստանի հանդեպ»:

«Ջումհուրիեթի» թղթակցի համաձայն, Թուրքիայի արտգործնախարարությունը Փարիզի իրենց դեսպանատան միջոցով տված պաշտոնական պատասխանի մեջ «Էքիլիբր» կազմակերպությանն ասել է, թե. «Ինչպես հայտնի է, ռազմական պայմանները չեն փոխվել, ուստի չի կարելի Հայաստան մարդասիրական օժանդակություն ուղարկել Թուրքիայի վրայով: Թուրքիան Հայաստանին օգնություն ուղարկելու գործին դեմ է միայն այն պատճառաբանությամբ, որ Հայաստանը Ղարաբաղի մի մասը բռնագրավել է»:

Լրագրողուհին թղթակցությունը վերջացնում է նշելով, թե նույն ժամանակ Անկարա դարձյալ դիմում է կատարվել, այս անգամ Վրաստանի մարդասիրական օժանդակության մի գրասենյակ բացելու համար, թուրք իշխանությունները սակայն, հակառակ Հայաստանի համար նախապես տրված նմանատիպ դիմումին, հօգուտ Վրաստանի դրական պատասխան են տվել, առաջ քաշելով միայն որոշ անվտանգության պայմաններ:

Լուրը ճշտելու և հավելյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով դիմեցինք Լիոնում գտնվող «Էքիլիբր» կազմակերպության կենտրոնին:

Ֆրանսիական ոչ կառավարական այդ հաստատության Կովկասի ծրագրերի գլխավոր պատասխանատու պրն. Էրիկ Դավիդը պատասխանելով մեր հարցերին, պարզություն մտցրեց այս նյութի շուրջ:

Նախ նշեմ, ասաց նա, թե ֆրանսիական «Էքիլիբր» կազմակերպությունը Թուրքիայից մինչև օրս բացարձակապես չի խնդրել որևէ արտոնություն Թուրքիայում ինչ-ինչ պատճառներով գրասենյակ բացելու համար: Դա անհիմն լուր է: Սակայն, շարունակեց պրն. Էրիկ Դավիդը, մենք Փարիզում թուրքական դեսպանության միջոցով իշխանություններից խնդրել էինք Կարս-Կումայրի (Լենինական) ցամաքային ճանապարհից օգտվելու մասնակի արտոնություն, որպեսզի մեր կազմակերպության դեպի Հայաստան ուղարկելիք մարդասիրական օգնությունները ավելի կարճ ճանապարհներով, մեր բեռնատարներով տեղ հասնեն: Հուլիսի 15-ին, այսինքն մեր կատարած դիմումից մեկ ամիս անց, Փարիզի թուրքական դեսպանությունը մեզ հայտնեց, թե «քաղաքական և վարչական հարցերի դժվարությունների պատճառով, թուրքական կառավարությունը դժբախտաբար չի կարող դրական պատասխանել ձեր դիմումին»:

«Էքիլիբրի» պատասխանատուն նշեց, թե շնորհակալություն հայտնելով Փարիզում թուրք դեսպանի փութկոտության կապակցությամբ, զարմանքս հայտնեցի նաև բոլոր կարիքավոր ազգերին անխտիր մարդասիրական օգնություն կատարելու նպատակ հետապնդող մեր կազմակերպության հանդեպ ցուցաբերած հիշյալ վերաբերմունքի առթիվ:

Բեռնատարները առաջիկայում Հայաստան կհասնեն այլ ճանապարհով:

ՐԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ
Սեփական թղթակից, Փարիզ

ՂԱՐԱԲԱՂ

Լ. Մելիք-Շահնազարյանը հերքում է վարձկանների հավաքագրումը,

Վերջերս Խաբար սերվիս գործակալությունը տարածել է «Վարձկանները Հայաստանում և որտեղ են նրանք հավաքագրվում» խորագրով նյութ: Նույնանուն տարան գործակալության թղթակցի խնդրանքով այս հաղորդումը մեկնաբանել է ԼՂՀ ԳԽ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Լևոն Մելիք-Շահնազարյանը:

«Խաբար սերվիս գործակալությունը հերթական անգամ ժայթքել է մտացածին ապատեղեկատվություն, որը կորզել է «լավ» տեղեկացված աղբյուրներից: Վկայակոչելով որոշ անուններ, ժողովուրդներ ու երկրներ, Բաքվում փորձում են իրականությանը չհամապատասխանող հերյուրանքներին արժանահավատություն հաղորդել՝ այդպիսով ձգտելով գունազարդել իրենց ղեկավարության ռազմաքաղաքական ձախողումները: Այս անգամ հայերին մեղադրում են վարձկաններ հավաքագրելու և համարյա թե ամբողջ աշխարհից զենք գնելու մեջ: Խաբար սերվիսին հայտնի են նաև ԼՂՀ զենք և վարձկաններ տեղափոխելու ճանապարհները: Սակայն գործակալությունը արդարությամբ է պահպանում այդ գաղտնիքները: Փոխարենը մենք հիշեցնենք, որ վերջերս Ռուսաստանում անց էր կացվում ՌԴ որոշ զինկոմիսարիատների գործերի հետաքննությունը, որոնք մեղադրվում են՝ ՌԴ քաղաքացիներին ադրբեջանական բանակում հավաքագրելու մասնակցություն ունենալու մեջ: Հիշեցնենք հատուկ ծառայությունների կողմից Բաքու թռչելուց անմիջապես առաջ Իվանովոյում հայտնաբերված վարձկաններով ինքնաթիռի մասին: ԼՂՀ-ն այսօր բազմազգ պետություն է, որտեղ որպես ռազմագերիներ պահվում են Ռուսաստանի և Աֆղանստանի, Իրանի և Թուրքիայի, Ուկրաինայի և Ադրբեջանի քաղաքացիները: Վերջիններս, թերևս, քիչ ավելի են»:

Ռ. Հովհաննիսյանն ունեցավ սրտի տագնապ

Ամերիկահայ հայտնի պատմաբանը սրտի տագնապի պատճառով Լոս Անջելեսում ենթարկվեց բժշկական գործողության: Նրա որդին՝ ՀՀ նախկին արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանը երեկ գիշեր Երևանից շտապ մեկնեց Միացյալ Նահանգներ: Հիշեցնենք, որ անցյալ ուրբաթ, հուլիսի 29-ին, Երևանի Թատերական հրապարակում ԱԺՄ-ի կազմակերպած հանրահավաքի ժամանակ խոստացվեց, թե հաջորդ հավաքին՝ օգոստոսի 12-ին, ելույթ կունենա նաև Րաֆֆի Հովհաննիսյանը:

ՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Շրջադա՞րձ սոցիալական քաղաքականության մեջ

Երկուշաբթի աշխատանքի և սոցիալական ապահովության նախարարությունը Երևանում կսկսի տվյալների հավաքագրումը՝ ընտանիքի սոցիալական անձնագրերի ձևակերպման համար: Երկուշաբթի ժամը 10-ին նախարարության շենքի մուտքի մոտ սպասող ավտոբուսը պրոթեզավորման խնդիրներ ունեցողներին կտանի համապատասխան հանձնաժողովների մոտ և կվերադարձնի նույն վայրը: Օգոստոսի 1-ից հանրապետությունում կրճատվեն ՀՀ նախագահի հրամանագրով բարձրացված կենսաթոշակները:

Երեկ նախարարությունում կայացած մամուլի ասուլիսում նախարար Ռոս Եսայանը և առաջին փոխնախարար Գագիկ Եգանյանը լրագրողներին ներկայացրեցին գործունեության այն հիմնական ուղղությունները, որոնք կոչված են առաջիկայում սատարելու երկրի հաշմանդամներին, կարիքավորներին ու թոշակառուներին:

«Այս տարածաշրջանում, կողքից ասած, մեր հպարտությունն ու [illegible] է պրոթեզավորման կենտրոնը, որը վճարովի պատվերներ է ընդունում Վրաստանից և Աբխազիայից: Փորձում ենք այն վերածել արտադրության: Խնդիրը Հայաստանի հաշմանդամների պրոթեզավորումը ֆինանսավորելն է և պրոթեզավորման արդեն ստեղծված դպրոցի գործունեության շարունակումը», ասաց նախարարը:

Ի դեպ, հանրապետությունում սայլակների պահանջարկը տարեկան 500-600 է, որը նախարարությունը նախընտրում է ձեռք բերել ոչ թե Ռուսաստանից, ինչպես առաջ (այն այժմ առաջարկում են 250 դոլլարով), այլ բարեգործական և կրոնական կազմակերպությունների միջոցով՝ Ֆրանսիայից, 200 դոլլարով: Մոտ ժամանակներս 400 լսողական սարք կներկրվի Հայաստան, հույս կա Մոսկվայից բարեգործական կարգով օպտիկական 1000 շրջանակ ստանալու:

Ինչ վերաբերում է կենսաթոշակների 30 տոկոսով բարձրացմանը, այն ՀՀ-ում, ի տարբերություն համընդհանուր ինդեքսավորման, իրականացվում է առաջին անգամ և նախագահի հրամանագրով: Փոփոխություններ են առաջարկվում կենսաթոշակի մասին օրենքի որոշ կետերում, որոնք արդեն կներկայացվեն ԳԽ քննարկմանը: Վերջում ներկայացվեց «ընտանիքի սոցիալական անձնագիր» սկզբունքով առավել կարիքավորներին որոշելու նոր համակարգը: «Անձնագրերն» արդեն տպագրված են ԱՄՆ միջազգային զարգացման կովկասյան գրասենյակի, Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ Արևելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդի երևանյան գրասենյակի և նախարարության համագործակցությամբ, որի մասին վերջերս կողմերը պայմանագիր ստորագրեցին: Անձնագրերը կձևակերպվեն կամավոր սկզբունքով: Հայաստանի 850 հազար ընտանիքից 600 հազարը կունենա նման անձնագիր: Երկուշաբթի օրվանից որոշ ՔՇՍ-ներում և հանրակրթական դպրոցներում (այդ մասին կծանուցվի հացի խանութներում) նախարարության աշխատակիցները և որոշ ուսանողներ կգրանցեն համապատասխան տեղեկությունները: Յուրաքանչյուր ընտանիքի համար կձևակերպվի երկրորդ անձնագիրը, որը կպահվի սոցապ բաժիններում: Երևանի Մերգելյանի հաշվիչ մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտում տվյալները կհամակարգվեն, և մեքենաները կորոշեն ամեն ընտանիքի ապահովվածության ցուցանիշը՝ բալերով (բալային համակարգի ներությունները ասուլիսում հայտարարվեցին նախարարության գաղտնիք և չհրապարակվեցին):

Թե Ռոս Եսայանը, թե Գագիկ Եգանյանը չժխտեցին 100 տոկոս ճշգրտության չհասնելու հանգամանքը՝ վկայակոչելով, որ բոլոր երկրներում էլ հայերը կարողանում են ինչ-ինչ ձևով «նպաստ ու օգնություն ստանալու» ճարպիկ քաղաքականություն վարել: «Ազգի» այն հարցին, թե ինչպես է որոշվելու, թե որևէ մեկն իր աշխատանքից ինչքան եկամուտ կամ արտասահմանում ապրող ազգականից ինչքան օգնություն է ստանում, նախարարը պատասխանեց, որ պետք է ի վերջո հույսը դնել վստահության սկզբունքի վրա, չնայած հսկիչ ստուգումներ՝ 10 տոկոսի պատահական ընտրությամբ, պարբերաբար կանցկացվեն:

Ռ. Խ.

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 4 տարի
Գրանցվել է հրատարակվել
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Կառավարություն-արհմիություններ...

Սկիզբը էջ 1

Չանկանալով արհմիությունների դերն ու նշանակությունը, այն հանգամանքը, որ նրանք փողոցային, հանրահավաքային պայքարի փոխարեն, փորձում են բոլոր հարցերը լուծել խաղաղ ճանապարհով, Հրանտ Բագրատյանը հայտնեց, որ կառավարությունն այնուամենայնիվ չի կարող շուկայական տնտեսության պայմաններում ավելի մեծ զիջումներ անել և «ամեն ինչ կտրոններով բաժանել»: Դեռ ընդհակառակը, կառավարությունը փորձում է այնպես անել, որ բարեփոխումներից հետո արտադրության անկում չլինի: «Թող այնպես չթվա, թե կառավարությունն ավելի քիչ է շահագրգռված ժողովրդի հոգսերը թեթևացնելու խնդրում, քան արհմիությունները», ասաց վարչապետը, իհարկե, ըստ արժանվույն գնահատելով նաև արհմիությունների հավասարակշռված մոտեցումը:

Իր կողմից Հայաստանի արհեստակցական միությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Մարտին Հարությունյանը, նշելով, որ իրենք լիովին բավարարված չեն ստորագրած համաձայնագրով, շեշտեց, որ համաձայնագիրը խնդիրը վերջնականապես չի լուծի, եթե նշված կետերի կատարումը չհասնի մինչև «ներքևներ»: Ընդ որում, այդ համաձայնագրով նախատեսվում է, որ մշտական լրատվական կապ կլինի կառավարության և արհմիությունների միջև: Վերջիններս մշտապես կտեղեկացվեն կառավարությունում առկա թվային տեղեկանքներին, ճյուղային նախարարություններն ու ձեռնարկությունները կկնքեն համապատասխան համաձայնագրեր: Մարտին Հարությունյանի միակ դիտողությունն այն էր, թե բանակցությունները չափազանց երկար տևեցին, և այսուհետև պետք է այնպես աշխատել, որպեսզի համաձայնագիրը կյանքի կոչվի տարվա սկզբից՝ հունվարից, և ոչ թե ինչպես այս դեպքում՝ օգոստոսից:

Ա. Հ.

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ամերիկյան ցորենի սերմնացուն հասավ Երևան

Երեկ Երևանի հացահատիկի ընդունարանում (էլևատոր) բեռնաթափվեց 3000 տ ամերիկյան ցորենի սերմնացուն: ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը՝ համագործակցելով Փրկեցեք երեխաներին կազմակերպության և գյուղատնտեսության նախարարության հետ, ֆինանսավորել է Հայաստանի տեխնոլոգիական խմբի (ATG) սերմացուն ձեռք բերելու համար: Այն ամերիկյան ցորենի սերմացուով կապահովի մոտ 6 հազար ֆերմերի Հայաստանի 29 շրջաններում:

Այստեղ բերված ցորենի 6 տեսակները աճեցվում են ԱՄՆ-ում և փորձարկված են Հայաստանում: Այն ներառում է աշնանացան սերմացու և սովորական: Աշնանացան սերմացուն հատուկ վայրերում կփորձարկվի և կբազմացվի հաջորդ տարվա ցանքսի համար: Սովորական սերմացուն, որը նախատեսված է ցորենի 1994 թ. ձմեռային ցանքսի համար, կտա ցորենի բարձրորակ բերք, որը ֆերմերները կարող են նաև վաճառքի հանել շուկայում:

Հայաստանի տեխնոլոգիական խումբը նախատեսել է ֆերմերներին ծանոթացնել ցորենի նոր տեսակների հատկություններին, խորհրդակցություններ անցկացնել ցանքսի, աճեցման, բերքահավաքի և պահեստավորման նրբությունների շուրջ: Երկու ուսուցողական շրջան կանցկացվի այս ամառը, ապա երեք շրջան՝ ձմռանը:

Մոտավոր հաշվումները ցույց են տալիս, որ այս միջոցառումների շնորհիվ ցորենի բերքը կավելանա մոտ 15 տոկոսով, իհարկե, եթե եղանակը բարենպաստ լինի: Եվ ինչպես ծանուցում է Հայաստանում ամերիկյան դեսպանատան մեզ տրամադրած լուրը, գյուղատնտեսության նախարարությունը հույս ունի, որ Հայաստանի Հանրապետությունն ունակ կլինի բավարարել իր ցորենի սերմացուի պահանջներն առաջիկա մի քանի տարում:

Հայաստանի արտահանության մեկ երրորդը կազմում է ոսկեղենը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԲԻԶՆԵՍ ՄԱՐՔ: Հայաստանի արտահանության ընդհանուր ծավալի մեկ երրորդը կազմում են մշակված և անմշակ ալմաստները, թանկարժեք մետաղների և ոսկեղենի զարդերն ու բաժակները, 23,7 տոկոսը՝ մեքենաները, սարքավորումները ու մեխանիզմները, 9,7 տոկոսը՝ լուսավորման սարքերը, 6,1 տոկոսը՝ կոշկեղենը: Ներմուծման գլխավոր հոդվածներն են սննդարդյունաբերության և անասնապահական մթերքները՝ 48,8 տոկոս, հանքային հումքը՝ 20,4 տոկոս, մեքենաները ու մեխանիզմները՝ 11,8 տոկոս:

«[illegible]» դեկլարացման տվյալների համաձայն, ընթացիկ տարվա հինգ ամսում կլիրինգային եղանակով արտահանվել են 23456,8 հազ. դոլլարի ապրանքներ, որ կազմում է նախկին ԽՍՀՄ երկրներ կատարված արտահանության ընդհանուր ծավալի 60,2 տոկոսը: Ներմուծման ծավալը կազմել է 23547,0 հազ. դոլլար: Դրանք հիմնականում էներգակիրներ են, այդ թվում Թուրքմենստանից՝ 22052,6 հազար դոլլար և Ռուսաստանից՝ 1494,4 հազար դոլլար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ ԱՂԶ

Թուրքմենական ընդդիմության ակտիվության վերջին ամիսներին դիտորդները կապում են Մոսկվայում գործող գործարար եւ ճակատային «Թուրքմենստան» հիմնադրամի հետ, որտեղ ըստ «մեզ հասած տեղեկությունների, կենտրոնական դեր է խաղում հիմնադրամի տնօրեն, դոկտոր դիվանագետ, Թուրքմենստանի նախկին արտգործնախարար Ավդի Կուլիեւը։

Եւ ահա, ներքական քաղաքական բախումից հետո, որի հետեւանքով ասպարեզից կամովին հեռացան Կենտրոնական Ասիայում մարդու իրավունքների պաշտպանության տեղեկատվական կենտրոնը. Վալերի Օրչերգովը Մոսկվայից 70-ականների վերջերին Թուրքմենստան էր ուղարկվել բարձրագույն կուսակցական ղեկավարությունը ամրապնդելու նպատակով։ 1980 թվականից նա մշտապես գտնվել է անմիջականորեն Սափարմուրատ Նիյազովի կողքին, բայց առ քայլ բարձրանալով նրա հետեւից սոցիալիստական, իսկ հետագայում նաեւ անկախ Թուրքմենստանի իշխանության բարձրագույն աստիճաններով։ Այսօր» թերթերի ծավալված հետապնդումները հիշեցնում են երեք տարի առաջ Տաջիկստանում Լեռնային Բադախշանի շուրջ բորբոքված կրքերը։ Այն ժամանակ լրագրերն «անշեղ եւ ազատ» հռչակեցին Լեռնային Բադախշանը, ինչը եւ, ի վերջո, հանգեցրեց քաղաքացիական պատերազմի Տաջիկստանում։

Այժմ էլ Թուրքմենստանի կառավարական թերթերը, խստություն չցանկանալով միջոցների առաջ, ջանք չեն խնայում ամեն կերպ պաշտպանել Սափարմուրատ Նիյազովի սնանկացող վարչակարգը։

ԹՈՒՐՔՄԵՆՍՏԱՆ

Թուրքմենբաշին փորձում է ամրապնդվել

թուրքմենական ղեկավարության երկու ազդեցիկ անձեր՝ փոխվարչապետ եւ միաժամանակ նավթի ու գազի արդյունաբերության նախարար Նազար Սոյունովը եւ գյուղատնտեսության ու մթերքների նախարար Փայզիգելդի Մերեդովը. Թուրքմենստանի ժողովրդական «Ազգի բիրլիկ» ժողովրդական շարժման առաջնորդները հանդիպում ունեցան «Թուրքմենստան» հիմնադրամի ղեկավարության հետ։ Նշենք, որ «Ազգի բիրլիկ»-ը հանրապետությունում գործում է կիսալեգալ պայմաններում։

Հանդիպումը կայացավ Մոսկվայում, օգոստոսի 1-ին։ Երկու ամենաազդեցիկ ընդդիմադիր այդ կազմակերպությունների ղեկավարները, քննարկելով հանրապետությունում ստեղծված իրավիճակը, պայմանավորվեցին ավելի սերտ համագործակցության եւ քաղաքական գործունեության համակարգման վերաբերյալ։

Մեկնաբանելով Թուրքմենստանի կառավարությունից երկու ամենաազդեցիկ ղեկավարների, ինչպես նաեւ նրանց առաջին տեղակալների իրենց կամքով հեռանալը, տեղական դիտորդները դա վերագրում են փոխվարչապետ Վալերի Օրչերգովի խմբավորման ակնհայտ հաղթանակին։ Ինչպես հաղորդել է սոր նա է որոշում հանրապետական քաղաքական ղեկավարության գլխավոր գիծը եւ վերահսկում նրա գործունեությունը։

Տեղական դիտորդները չեն բացառում Վալերի Օրչերգովի առնչությունը նախկին միութենական ՊԱԿ-ին եւ Ռուսաստանի ներկա հետախուզական ծառայություններին։

Նկատի ունենալով այն հասարակական արձագանքը, որ կարող էր առաջ բերել Սոյունովի եւ Մերեդովի հեռանալը, Թուրքմենստանի նախագահական աշխատակազմի օրգան «Վարան» թերթը «անդեմ հող» է հռչակել թուրքմենական ընդդիմության առաջնորդների ծննդավայրը։ Այս կապակցությամբ, Կենտրոնական Ասիայի մարդու իրավունքների պաշտպանության տեղեկատվական կենտրոնը հայտարարեց, որ Նիյազովի վարչակարգը ինչպես Թուրքմենստանում, այնպես էլ նրա սահմաններից դուրս, որտեղ իր իշխանության ամրապնդման վերջին միջոց, փորձում է սնանել միջցեղական հակամարտություն։

«Վարանի» հրապարակումը միակ օրինակը չէ, երբ ղեկավարությունը անպատվաբեր եղանակով փորձում է վարկաբեկել իր քաղաքական հակառակորդներին։ Ընդդիմության դեմ «Վարան» եւ կառավարության կենտրոնական օրգան «Նեյտրալ Թուրքմենստանի» էջերից մենք տեղեկանում ենք, որ առ 31 հուլիսի 1994 թ. Թուրքմենստանում արձանագրված է Թուրքմենբաշի Նիյազովի իմաստության ու մեծության ներբողված 200 երգ։ Երգերի հեղինակները նախագահի կողմից պարգեւատրվել են կամ պատվավոր կոչումով, թանկարժեք նվերներով կամ պաշտոնով։ Չարջոուի վելայեթի (մարզի) խմբագրած երգիչներից մեկը, Թուրքմենբաշիի տաղանդները եւ մարդկային հատկանիշները գովերգելուց հետո, դեռ չհասցնելով բեմից իջնել, ստացավ «Թուրքմենստանի վաստակավոր աշխատողի» կոչում, երբ հենց տեղում հրամանագրեց դահլիճում գտնվող Նիյազովը։

Լրագրերից տեղեկանում ենք նաեւ, որ Թուրքմենստանում լույս է տեսել եւ արդեն տարածվում է «աշխարհի բոլոր թուրքմենների առաջնորդ Նիյազովի իմաստուն ասերի եւ ավանդների գիրքը»։ Այն, ինչպես հասկանում ենք, պարունակում է զգալի թվով անժխտելի ճշմարտություններ։ Այսպես, օրինակ, գիրքն ընթերցելուց կարելի է իմանալ, որ «Երբ մենք շատ ծառեր տնկենք, առավել շատ ստվեր կունենանք» կամ «Երբ մենք շատ գործ կանենք, առավել սոված չենք մնա»։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

ՇՐՋԱՆ

Զամալդաեւ. Ռուսներն էին դրդում ահաբեկչական քայլերի

ԳՐՈԶՆԻ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ-ԽՄԱՊՐԵՍ։ Մինվոդիում վերջին կես տարում տեղի ունեցած բոլոր չորս ահաբեկչական քայլերը կատարվել են Ռուսաստանի հակահետախուզության դաշնակցային ծառայության առաջադրանքով, ըստ որում դրանց մասնակցել են ռուսական բանտերում գտնվող չեչեն քրեական տարրեր։ Չեչենպրես գործակալության տարածած այս հայտարարությամբ հանդես եկավ Չեչնիայի պետանվտանգության վարչության փոխնախագահ Համիդ Զամալդաեւը։ Ավելին, ինչպես նշվեց Չեչնիայի անվտանգության խորհրդի վերջին նիստում, Ռուսաստանի հակահետախուզության դաշնակցային ծառայությունն իր ահաբեկչական գործունեությունը ֆինանսավորում է չեչեն բանկիրների հաշվին, որոնց փողերը՝ 32 միլիարդ ռուբլի, վերջերս բերվել են Ստավրոպոլ։

Հուլիսին նախագահ կընտրվեին Ելցինը եւ Յավլինսկին

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ-ԽՄԱՊՐԵՍ։ Երբ Ռուսաստանի նախագահի ընտրությունները անցկացվեին հուլիսի վերջերին, հաղթանակի առավել մեծ հնարավորություն կունենային Բորիս Ելցինը եւ Գրիգորի Յավլինսկին. նրանց կընտրեր ռուսաստանցիների 12 տոկոսը։ Սրանք են «Հանրային կարծիք» հիմնադրամի անցկացրած սոցիոլոգիական հետազոտության արդյունքները։ «Ռեյտինգայի[...]րի» հնգյակի մեջ են մտել նաեւ Ալեքսանդր Ռուցկոյը (8 տոկոս), Վլադիմիր Ժիրինովսկին (6) եւ Եգոր Գայդարը (4)։ Անենից շատ աճել է Յավլինսկու եւ Ռուցկոյի վարկը, որոնց օգտին մարտին պատրաստ էին քվեարկել հարցման մասնակիցների համապատասխանաբար 7 եւ 5 տոկոսը։ Ելցինի ժողովրդականությունը նվազել է աննշան չափով, 13-ից իջնելով 12 տոկոսի։

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Լյոնյա Գոլուբկովին «հրկիզում» է սպասում

Ֆինանսների նախարարությունը գտնում է, որ MMM-ը մինչեւ նոյեմբերի 1-ը պետք է գրանցի բոլոր բաժնետերերին

Ռուսական «Վերածնունդ» ազատական-հայրենասիրական կուսակցության անդամները MMM ընկերության սպեկուլյատիվ գործունեության ի պատասխան որոշել են Պուշկինի անվան հրապարակում այրել Լյոնյա Գոլուբկովի խրտվիլակը։

Մյուս կողմից, Ռուսաստանի ֆինանսների նախարարությունը երեքշաբթի MMM բաժնետիրական ընկերության նախագահ Սերգեյ Մավրոդիին նամակ է հղել, առաջարկելով մասնակցել նախարարության օգոստոսի 3-ի աշխատանքային հանդիպմանը։

Ինչպես հայտնեց ֆինանսների նախարարի առաջին տեղակալ Անդրեյ Վավիլովը, նախարարությունը գտնում է, որ ընկերության ղեկավարությունը մինչեւ նոյեմբերի 1-ը պետք է գրանցի բոլոր բաժնետերերին եւ բաժնետոմսերի բոլոր հավաստագրերը փոխանակի նոր բաժնետոմսերի հետ, նշելով դրանց իրական տերերին։

Նույն ժամանակամիջոցում պետք է անցկացվի ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգում, որից հետո պարզվեն դրան պատկանող իրական ակտիվները։ Հարկավոր է բնակչությանը տեղեկացնել MMM-ին պատկանող գույքի կազմի ու արժեքի մասին։

Մինչեւ օգոստոսի 15-ը բաժնետիրական ընկերության ղեկավարությունը պետք է Ռուսաստանի հակամենաշնորհային քաղաքականության պետական կոմիտեին տեղեկություններ տրամադրի MMM-ի հետ առնչված իրավաբանական անձանց ու վերջիններիս գործունեության մասին։

Ինչպես նշվում է նամակում, հարկավոր է նաեւ շրջանառությունից հանել եւ բնակչությունից գնել արժեթղթերի փոխարինիչները՝ այսպես կոչված «MMM-ի տոմսերը»։

MMM-ի ղեկավարությունը պարտադրվում է հարկային մարմիններին ներկայացնել հարկերի հաշվարկման ու վճարման փաստաթղթեր։

«Հարկավոր է, որ բաժնետերերը տվյալներ ստանան այդ ընկերության արժեթղթերի ակտիվների մասին եւ անձամբ որոշեն, թե ինչպես վարվեն ընկերության եւ դրա ղեկավարության հետ։ Նրանց վճիռը կարող է հարկ եղած դեպքում հիմք դառնալ դատաքննության համար», ասաց փոխնախարարը։

Իր ներքին բաժնետերերին ուղղված դիմումում Սերգեյ Մավրոդին պնդում է, թե ընկերության ֆինանսական վիճակը «ամուր եւ կայուն է» եւ միայն կառավարական կառույցների հարուցած խուճապն է MMM-ի ղեկավարությանն ստիպել արտակարգ միջոցների դիմել եւ դադարեցնել բաժնետոմսերի վճարումը նախկին բարձր փոխարժեքով։ Մավրոդին խոստանում է, որ 2-3 ամիս հետո այդ վճարումները կվերսկսվեն, իսկ բաժնետերերը բնավ չեն տուժի։

ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ, ՓԱՍ

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐ

Չեչնիա. Իշխանությունն անհապաղ չի անցնի ընդդիմության ձեռքը

ՄՈՍԿՎԱ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՌԻԱ-ՄՆԱՐՔ։ Չեչնիայի ժամանակավոր խորհրդի նախագահ Ումար Ավտուրխանովի ստորագրած «իշխանության դեկրետի» հրապարակումից հետո, Չեչնիայի տարածքում, այդ թվում նաեւ ուժային, կառույցները պետք է ընտրություն կատարեն, քանի որ դեկրետը չեղյալ է համարում Ջոխար Դուդաեւի բոլոր հրամանագրերն ու կարգադրությունները։ Դեկրետի հնարավոր հետեւանքներն այսպես մեկնաբանեց Ռուսաստանի նախագահական խորհրդի անդամ Էմիլ Պաինը, ավելացնելով, թե «իշխանությունն անհապաղ չի անցնի ընդդիմադիր ուժերի ձեռքը»։

Ազգամիջյան հարաբերությունների այդ առաջատար փորձագետը ուշադրություն դարձրեց այն բանին, որ դեկրետում հիմնական շեշտը դրվում է ընդհանուր ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացման վրա։ Այդուհանդերձ, գտնում է Էմիլ Պաինը, խորհրդի իշխանությունը կարող է ժամանակավոր, անցումային բնույթ կրել մինչեւ իշխանության ժողովրդավարական հաստատությունների ընտրությունը։

Հիշեցնելով Չեչնիայի վերաբերյալ Ռուսաստանի կառավարության վերջին հայտարարությունը, Պաինը նշեց, որ այդ հանրապետությունում դաշնակցային իշխանությունների միջամտությունը հնարավոր է միայն այնտեղ ապրողների կյանքի նկատմամբ անմիջական սպառնալիքի ծագման դեպքում։

Ռումինիան մերժում է Մոլդովայի սահմանադրության դրույթները

ԲՈՒԽԱՐԵՍՏ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ։ Ռումինիայի կառավարությունը ծավալուն գնահատական տվեց Մոլդովայի նոր սահմանադրությանը։ Հայտարարության մեջ կասկածի տակ է դրվում դրա այն դրույթներ, որոնք մասնավորապես վերաբերում են պետական լեզվին եւ Մոլդովայի առանձին շրջաններին հատուկ կարգավիճակ տալուն։ Հայտարարության մեջ ասվում է, որ Ռումինիայի կառավարությունը «չի կարող ափսոսանքով չարձանագրել այդ սահմանադրության գլխավոր թերությունը, Մոլդովայի Հանրապետության 1991 թ. օգոստոսի 27-ի Անկախության հռչակագրի ոգուց ու սկզբունքներից»։ «Բոլոր ակնհայտ փաստերին, պատմական ու գիտական ճշմարտությանը հակառակ, Մոլդովայի Հանրապետության սահմանադրությունն ամրագրում է միեւնույն լեզվի երկրորդ անվանումը, որը ոչ այլ ինչ է, քան ռումիներենը։ Ըստ էության, նպատակ է դրվում ժխտել Մոլդովայի Հանրապետության որպես պետության ռումինական բնույթը», նշվում է փաստաթղթում։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Աստծուց թուղթ չէին վերցրել

ԱԼՄԱ ԱԹԱ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍ։ Երկու օր շարունակ տեխնիկական անձնակազմը չէր կարողանում մոտենալ ղազախական Արկալիկ քաղաքի մոտ վայրէջք կատարած ռուսական տիեզերանավին։ Ղազախստանի մահմեդական աշխատակիցները պահանջում էին փաստաթուղթ ներկայացնել այն մասին, որ տիեզերանավն իջել է երկնքից։

Պոռնիկների արհմիություն

ԳՐՈԶՆԻ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ-ԽՄԱՊՐԵՍ։ Այստեղ պաշտոնապես ստեղծվեց Գրոզնիի պոռնիկների արհմիություն։ Քաղաքի կենտրոնում գտնվող հյուրանոցներից մեկում «գիշերային թիթեռնիկները» անցկացրին հիմնադիր ժողով, որտեղ ընդունեցին միավորման կանոնադրություն եւ կազմակերպեցին փոխօգնության դրամարկղ։ Նրանք նյութական նպաստներ կստանան հիվանդության, հարկադիր պարապուրդի եւ իրենց կարծիքով այլ հարգելի պատճառների դեպքում։

Աբաշիձեն չէր փախել, հիվանդ էր

ԲԱԹՈՒՄ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Արտասահմանում կարճատեւ բուժումից հետո Աջարիայի ԳԽ նախագահ Ասլան Աբաշիձեն վերադարձավ Բաթում, դրանով իսկ հերքելով այն լուրերը, թե իբր նա Աջարիայից փախել է վերջերս իրադրության սրման պատճառով։ Բաթումից ստացված հաղորդման համաձայն, Աջարիայում առկա է էներգետիկ սուր ճգնաժամ։ Կանգնած են բոլոր խոշորագույն ձեռնարկությունները, բնակչությունը փաստորեն էլեկտրաէներգիա չի ստանում։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Խոճիկոց

Երբ բարձր պաշտոնը խանգարում է գործին

Այն մասին, որ Ադրբեջանի հետ պատերազմը յոլ պատերազմ է, իսկ այ խորհրդային, այսինքն՝ ռուսական բանակի հետ անհեթեթություն է, կամ ավելի ճշգրիտ՝ մեղմ ասած, հանցագործ քաղաքականության արդյունք: Այդ մասին հարկավոր էր ոչ թե պարզապես ասել, այլ ասել այնպես, որ թնդան ժողովրդի համար դառնար առաջնահերթ: Որովհետեւ, ամբողջատիրությունը քայքայվում էր, իսկ դա նշանակում էր, որ անմիջապես ծառանում էր բանակի հարցը: Այդ ժամանակ մի բան էր մնում, պատերազմ Ադրբեջանի հետ, որը ժամանակակից պատերազմ էր լինելու:

Ես ոչ միայն դեմ էի, որ ինքս փորձեմ հանրապետության ղեկավար դառնալ, այլեւ անկեղծորեն չէի ուզում այդ բանը նաեւ Սոս Սարգսյանի հարցում: Ու երբ հանդիպեցի Հրայր Մարուխյանին, առաջարկեցի առաջիկա ընտրությունների մասին խոսակցությունը շարունա-տարկ բանը, թե նա, ով խախտում է համամարդկային սկզբունքները, անողայման գլորվում է անհատակ անդունդը: Մի ժամանակ նա շատ էր ուզում Հայաստանի կոմկուսի երկրորդ քարտուղար դառնալ (այդ պաշտոնը սովորաբար տրվում էր ազգությամբ ռուս կոմունիստի): Ու այն ժամանակ այնպես երկինք չէր հանում հայերի, նրանց պատմության, Հայաստանի հեղինակությունը, ինչպես հայհոյում էր ադրբեջանցիներին ու ընդհանրապես մահմեդականներին: Իսկ երբ ԽՄԿԿ կենտկոմի կադրերի գծով քարտուղար Ռազումովսկին նրան առաջարկեց գնալ Ադրբեջան եւ զբաղեցնել հանրապետության կոմկուսի կենտկոմի երկրորդ քարտուղարի պաշտոնը, առանց պատասխանն անհապաղ տվեց դրական: Նրա համար միեւնույն էր, թե որտեղ՝ Հայաստան, թե Ադրբեջան: Միայն թե ավելի շատ վաստակեր: Իսկ թե ում դեմ է ծառայեր՝ ոչ մի նշանակություն չուներ:

Պոլյանիչկոն թռուցիկ հետո զգում էր, որ մոտենում է իր քաղա-

թույլ չէին տալու խոսքս մինչեւ վերջ հասցնեմ: Սակայն, դա իմանալով, ելույթս այնպես կառուցեցի, որ տրակտորների պատմությունը հասցնեմ պատմել: Նշեցի աղբյուրը, որտեղից վերցված էր տեղեկությունը, օրը, թե երբ է ելույթ ունեցել Մութալիբովը, գործարանի անունը, որտեղ խաղաղ տրակտորները կոնվերսիայի գործընթացի ժամանակաշրջանում «վերափոխվել են» զրահամեքենայի՝ հրետանային հավելումով:

Հասցրի ասել նաեւ, որ սույն համագումարի նախօրեին Ադրբեջանը հռչակեց իր անկախության վերականգնումը 1918-1920 թվականների պատմական շրջանակներում: Կարծում եմ, որ Մութալիբովը հերթական սխալը թույլ տվեց: Նա նույնիսկ չի մտածել, որ Ղարաբաղը Ստալինն ու Թուրքիան հանձնեցին Հոկտեմբերյան հեղաշրջումից հետո արհեստականորեն ստեղծված ադրբեջանական հանրապետությանը, կուսակցական օրգանների որոշմամբ, 1921 թվականին: Ուրեմն Ղարաբաղը մեխանիկորեն վերադարձվում

Էջեր ղարաբաղյան իրադարձությունների եւ խոհերի գրքից

Ղարաբաղ հողի վերքերն անցնում են իմ սրտի միջով

ԶՈՐԻ ԲԱԼԱՅԱՆ

կել իմ ընկերոջ ներկայությամբ: Այդպես էլ արվեց: Եւ հենց Սոսի ներկայությամբ կասկած հայտնեցի նրանց կատարած ընտրության ճշտության մասին: Սոսը ինքնին շատ մեծ է թիվ մեկ քաղաքական գործիչ դառնալու համար: Բնավորությամբ էլ չի համապատասխանում այն դերին, որը նա արդեն ոչ թե պետք է
6 խաղար, այլ վերամարմնավորելով հարմարվեր, ապրեր ու փոխեր իր անկրկնելի կերպարը: Ավա՜ղ, ինձ չլսեցին:

Կցանկանայի կանգ առնել ԽՍՀՄ ժողովրդական պատգամավորների վերջին համագումարի աշխատանքի վրա: Մոտենալով համագումարի ամբիոնին, ես արդեն գիտեի, որ Ելցինի ու Նազարբաեւի առաջիկա այցելությունը Ղարաբաղ միայն կստացողի վիճակը սրացնում, քանի որ փորձից արդեն հայտնի էր, որ Բաքուն, քողարկվելով այդ այցելության կարգախոսների ու կոչերի տակ, անողորմ կիրագործի մեսական տեղահանությունների մի ամբողջ շարք, որպեսզի ամեն ինչ ներկայացնի գլխիվայր, «բռնեք գողին» գոռա եւ ի վերջո հայկական գյուղերի զանգվածային զինաթափությամբ, անասունների հափշտակությամբ, կենսապահովման համակարգերի վրա խեղդի Ղարաբաղը, աշխարհին կանգնեցնելով կատարված փաստի առաջ:

«Վերջին համագումար, վերջին «կրակոցներ»

ԽՍՀՄ պատգամավորների հինգերորդ՝ վերջին համագումարն է: Նայում եմ նրանց դեմքերին եւ զգում, որ դահլիճում մի տեսակ հանրընդհանուր հուզմունք է տիրում: Բոլորն ասես գտնվում են էյֆորիայի, արյան թե տարսկած մի պատառի ինչ-որ սպասման ազդեցության տակ: Բոլոր դեմքերն արդեն մոտիկից ծանոթ են: Ինչքան չլինի, երկու տարուց ավելի արդեն շփվում ենք իրար հետ: Շատերը մինչ այդ էլ ճանաչում էին միմյանց: Ուշադրությունս գրավեց նաեւ, որ Պոլյանիչկոն Կրեմլի համագումարների դահլիճի ճեմասրահում քայլում է ոչ իրեն հատուկ ինքնագոհ ու անձնապաստան ձեւով: Երեւում է, վերջապես խճճվել է այդ մարդը: Երբեք երեւի նրա մտքով չի անցել այն

Սկիզբը՝ 21, 25, 28 մայիս, 1, 4, 8, 11, 15, 29 հունիս, 2, 7, 13, 16, 20, 23, 27, 30 հուլիս

քական կարիերայի, իր ինտրիգների վախճանը: Նա հրաշալի գիտեր նաեւ, որ վաղ թե ուշ իրեն դատելու է ոչ միայն Հայաստանը, այլեւ Ադրբեջանը: Եւ այնուամենայնիվ, նույնիսկ այդ մարդու դեմքն էլ հոգնած արտահայտություն ուներ: Նա մտածում էր, թե կայսերական քաոսի միջից կկարողանա՞ դուրս պրծնել:

Համագումարի առաջին օրը հանդիպեցի Արկադի Վոլսկու հետ: Նրան պատմեցի, թե ինչպես Բաքվում, օգոստոսի վերջին նախընտրական ժողովում գործարանի աշխատողների առաջ ելույթ է ունեցել Մութալիբովը, նոր դիվիդենտներ ձեռք բերելու նպատակով, չքողարկված սնապարծությամբ հայտնել է աշխարհին, թե Ռուսաստանից ոչ վաղուց բերված տրակտորները հանձնվել են գործարանցիներին, որոնք իրենց կոփված խելքով ու հմուտ ձեռքերով այդ կոշտ ու կոպիտ բանողներին դարձնում են գեղեցիկ մարտական մեքենաներ: Նա չի հապաղել ավելացնել նաեւ, թե ինչ նպատակով է դա արվում: Մութալիբովը չի թաքցրել, որ զրահամեքենաները գործարանից ուղիղ Ղարաբաղյան ճակատ են ընկնում:

Ես Վոլսկուն ասացի, թե իմ ելույթի տեքստն արդեն պատրաստ է համագումարում կարդալու համար, բայց երեւում է, անհրաժեշտ է փոխել թեման, հարկավոր է դիմել պատգամավորներին յուրօրինակ հարցադրումով, թե տեղյա՞կ է արդյոք, թե ինչ նպատակի են ծառայում այն տրակտորները, որոնք ստեղծվում են Ռուսաստանի տարածքում: Արկադի Իվանովիչն առաջարկեց անպայման տարածել այդ տեղեկությունը: Այդ կապակցությամբ ես խորհրդակցեցի Վադիմ Բակատինի հետ: Ռուսաստանի Նախարարների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Օլեգ Լոբովին խոստացա, որ գրավոր հարցադրում կպատրաստեմ նրա համար, մեքենագրված պատգամավորական բլանկի վրա, համագումարի աշխատանքի առաջին իսկ օրը:

Առաջին օրն ինձ ձայն չտվեցին: Չտվեցին նաեւ երկրորդ օրը: Երրորդ օրը նախագահում էր Նուրսուլթան Նազարբաեւը: Ես մոտեցա նրան ու ասացի, թե երրորդ օրն է իմ երկտողը դրված է քարտուղարությունում: Նա խոստացավ անպայման խոսք տալ ինձ: Եւ տվեց:

Երբ մոտենում էի ամբիոնին, արդեն գիտեի, որ ադրբեջանցիները

է ծայրահեղ դեպքում Ռուսաստանին՝ համաձայն Գյուլիստանի պայմանագրի, որ ստորագրվել է հենց Ղարաբաղում, 1813 թվականին:

Երբ դահլիճում աղմուկ ու ճիչեր լսվեցին, Նազարբաեւը մի քանի անգամ իրար հետեւից կրկնեց, թե իմ ժամանակը սպառվել է: Բայց միկրոֆոնը չէր անջատում: Հավանաբար, որպես ազնիվ մարդ, այլ կերպ չէր կարող վարվել: Որովհետեւ ով, ով, բայց նա գիտեր, որ իմ ժամանակը չի սպառվել: Ու ես, թերեւս, առաջին հերթին այդ մարդու հանդեպ հարգանքից, տեքստիս վերջին էջը չկարդացի, բայց ելույթս ավարտեցի ադրբեջանական կողմից լսվող գոռոցների ու դոփյունի տակ, Գյուլիստանի պայմանագրի մասին խոսքերով:

Գլխավորն արված էր: Տրակտորների մասին ասված էր ի լուր ամբողջ երկրի, եթե չասենք ի լուր ամբողջ աշխարհի: Մի օր հետո ելույթիս տեքստի սղագրությունը հրապարակված էր «Իզվեստիա» թերթում: Տրակտորների պատմությունը հայտնի դարձավ բոլորին:

Ես հեռու եմ այն մտքից, թե ելույթիցս հետո ադրբեջանցիները դադարեցրին իրենց գործարաններում ինքնաշեն զրահամեքենաների արտադրությունը, կամ, Ելցինը անմիջապես կարգադրություն կանի՝ դադարեցնել տրակտորների գործը: Բայց գիտեմ, որ այդ պահից ի վեր Ռուսաստանից տրակտորներ այլեւս չեն գնացել Ադրբեջան:

Ադրբեջանական պատվիրակությունը ի նշան բողոքի դուրս եկավ դահլիճից: Ես տեսա, թե Գորբաչովը ինչպես սփրթնեց: Ինձ ասացին, թե ընդմիջմանը նա վազել է ադրբեջանական պատվիրակության մոտ: Գորբաչովը միշտ վախենում էր սկանդալից: Նա սումգաիթյան դեպքերին քաղաքական գնահատական չտվեց, որովհետեւ վախենում էր աղմուկից, պատասխանատվությունից՝ այսինքն՝ պրովոկացիայից: Նա իրեն հեռատես էր համարում, հաճախ օրինակ բերելով, թե իր կանխատեսումները ինչպես են իրագործվում, սակայն դրանով հանդերձ հպարտորեն բացահայտում էր բոլորից եւ հենց իրենից ուրիշ օրինակներ, որոնք հաստատում էին, որ եթե նա լսեր առողջ բանականության ձայնը, ապա հնարավոր կլիներ կանխել ամբողջ դրամաներ, ողբերգություններ, համադեպներ:

Շարունակելի

ՄԱՄՈՒԼ

Եթե հայերենը լեզու ունենար, ինչ կասեր...

«Երկիր», հուլիս 1. «Տեսական բանավեճի մաս կազմեց նաեւ այն հարցը, թե ով պետք է **հետադեղի** քննչական մեկուսարանի մեջին քրեական պատասխանատվության կանչելու հարցը»:

Հարցը չեն հետադեղում, այլ հարցին հետամուտ են լինում, հարցով զբաղվում են, հարցը քննում, լուծում են:

Նույն տեղում. «Ադրբեջանի նախագահը Թեհրան **այցելելիս** հայտարարել, որ կապերն ընդլայնելու ցանկություն ունի **հարեւան Իրանի հետ**»:

Ոչ այնքան սխալ է, որքան անհարթ է: Նախ, կարծես թե Իրանը մի երրորդ երկիր է, որի մասին խոսում են Ադրբեջանի նախագահն ու Թեհրանում նրան հյուրընկալողները: Բացի դրանից, այստեղ «**կապեր**»-ն ու «**Իրանի հետ**»-ը շատ են հեռացել իրարից: Ավելի լավ չէ՞ր լինի, եթե նախագահն ասեր, որ ցանկություն ունի ընդլայնելու կապերը հարեւան Իրանի հետ, կամ՝ Իրանի հետ կապերն ընդլայնելու ցանկություն ունի: «**Այցելելիս**»-ն էլ լավ չէ, կարծես թե ճանապարհի կեսին է հայտարարել: Ավելի լավ կլիներ՝ «Թեհրան կատարած այցելության ժամանակ» կամ «Թեհրան այցելած ժամանակ» եւ այլն:

«Երկիր Նաիրի», հունիս 17.

«Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահը հայտարարեց, որ Հայաստանը կասկածանքով է վերաբերվում Ղազախստանի նախագահ Նազարբաեւի առաջարկած Եվրասիական միության ստեղծման արդյունավետության **հարցում**»:

Որ Հայաստանը կասկածանքով է վերաբերվում Ղազախստանի նախագահ Նազարբաեւի առաջարկած Եվրասիական միության ստեղծման արդյունավետության հարցին, լավ է: Բայց որ թերթը լեզվական սխալով է ներկայացնում այդ գաղափարը, շատ վատ է:

«Երեկոյան Երեւան», հունիս 30.

«Պատահարից երկու օր անց քաղաքացիները լուսանկարչի տան վերեւում նկատել են լուսարձակող **իրեն առարկան**, որը դանդաղորեն երկինք էր բարձրանում»:

Ոչ թե «**իրեն առարկան**», այլ «**մի իրեն առարկա**»: Դա ռուսաբանություն է, ռուսերենից կատարած բառացի թարգմանության հետեւանք: Ռուսերենը նման դեպքերի համար չունի գոյականի ուղեկից եւ անորոշ առումների տարբերակման միջոց, հայերենն ունի, ուստի թարգմանելիս պետք է աչալուրջ լինել:

«Լրագիր», հուլիս 8.

«Մեր անունը թերթում գրվում է իբրեւ հիմնադիր»:

Ոչ թե «**հիմնադիր**», այլ «**հիմնադիրի**» («**հիմնադիրների**»), այլապես ասացվում է, որ հիմնադիրը ոչ թե մարդիկ են, այլ նրանց անունը: Ըստ կանոնի բացահայտիչը պետք է բացահայտյալի հետ համաձայնի թվով:

Նույն տեղում. «Նրան **վերաբերում** են ինչպես **հրաշք-տղայի**»:

Սովորաբար «վերաբերել» բառի փոխարեն սխալմամբ գործածում են «վերաբերվել»: Այստեղ հակառակն է: Իսկ «**հրաշք-տղա**» գծիկով գրությունը կետադրական ռուսաբանություն է. մեր լեզվում գոյական որոշիչը առանց գծիկի է միանում որոշյալի հետ՝ «**հրաշք տղա**», «**հրաշք աղջիկ**», «սիմվոլիստ բանաստեղծ» եւ այլն:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր լեզվի պետական տեսչություն

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Սրտի վիրահատական կենտրոն Նորքի թիվ 2 մանկական հիվանդանոցում

Նորքի մանկական կլինիկական թիվ 2 հիվանդանոցի սրտի վիրահատության կենտրոնի բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ, որ տեղի ունեցավ շաբաթ օրը՝ հուլիսի 30-ին, հիվանդանոցի տնօրեն Լիդա Մուրադյանն ասաց, որ այն լավ նվեր է մեր ժողովրդին, որ ստեղծվել են լիարժեք պայմաններ սրտի բնածին արատներով երկու հազար երեխաների բուժման համար: Բժշկական սարքավորումների ձեռքբերման ու կահավորման, դեղամիջոցներով ապահովելու գործում մեծ աշխատանք կատարեց ամերիկյան կողմը՝ (Հայաստանի մանուկների սրտակենտրոնը), Միացյալ հայկական ֆոնդը, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը, Հայկական համագումարը, Հայ ավետարանչական եկեղեցին, Ալբերտ Սթարի ակադեմիական կենտրոնը, Մեդիկլ Ունթրիչը եւ մի շարք այլ կազմակերպություններ:

Ընկած հանրապետության ճգնաժամային ծանր վիճակին, կենտրոնի ստեղծման գործում մեծ օգնություն ցույց տվեցին Կաբելի գործարանը, Նաիրիտ ԳԱՄ-ը, Ավտոդողերի, Պոմպերի, Մամլիչների, Մարմարգրանիտի գործարանները: Միայն վարսավիրանոցների միավորման տնօրենը կենտրոնի կառուցման համար փոխանցել է 500 հազար դրամ:

Անուրանալի գործունեություն ծավալեց ամերիկյան սրտավիրաբույժ Հրայր Հովակիմյանի թիմը, որը 7 ամիսներին անհավասարի լարերի աշխատանք կատարեց, դրսեւորելով նվիրվածության օրինակ հարազատ ժողովրդին:

Հանրապետության առողջապահության նախարար Արա Բաբլոյանը ներկաներին շնորհավորեց իրադրության առթիվ, նշեց, որ «տարեկան 500-700 երեխա կարիք ունի բուժման, որ արդեն թիկունքում են մնացել նրանց մահացության փաստի հետ հաշտվելու մտքերը»:

Վիրաբույժ Հր. Հովակիմյանը հայտնեց, որ այս ծրագրի գաղափարը կար 4 տարի առաջ, երկրաշարժից հետո, երբ երեխաներն ուղարկվում էին վիրահատության ԱՄՆ: Նա պատմեց այն դժվարին ուղիների եւ հրաշալի մարդկանց մասին, որոնք հնարավոր դարձրին գաղափարի իրականացումը: «Շնորհակալ եմ բոլորից, որ առիթ տվեցին մեզ գործելու, հայրենիքի նկատմամբ մեր սերն արտահայտելու հնարավորություն եղավ: Ես ամենաերջանիկ սփյուռքահայերից եմ»:

Այնուհետեւ ելույթ ունեցան Գլխ. պատգամավոր Անահիտ Գեւորգյանը, որը հրապարակեց հրազդանցի մի շարք ծնողների շնորհակալական նամակը հիվանդանոցին՝ 30 երեխաների բուժման եւ հանգստի համար, Ամերիկյան հայկական համագումարի տնօրեն Էդիս Խալաջյանը, Քաղառողջբաժնի վարիչ Սամվել Հարությունյանը:

Բացման արարողությունից հետո հյուրերը եւ տանտերերը այցելեցին սրտի վիրահատության կենտրոն:

ՑՈՒՐԻ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

«ՆԱԶԱՐԵԹ» ՀՈԳԵԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
2-շաբաթյա խմբային հոգեթերապիա
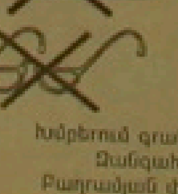
ծխելուց հետ սովորելու
տեսողությունը լավացնելու
(կարճատեսություն, շլություն եւ այլն)
Խմբերում գրանցումը ամեն ամսվա 10-ին եւ 25-ին:
Զանգահարել ժ. 11-15-ը, հեռ. 56-35-58:
Բաղրամյան փող., Գրողների տուն, աջ թեւ, 4 հարկ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Օտարական նոր օրենքներ, ինչպես յուրաքանչյուր պատգամավորի, կառավարության անդամի, այնպես էլ խորհրդարանի խոսնակին պարտավորեցնում են ներկայացնել այդողիսի գրավոր բացատրագիր: Խոսնակը պարտավոր է հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացու նման փաստաթղթերի ազատ մուտք ապահովել, երբ նրանց նկատմամբ հետաքրքրություն արտահայտվի: Այդպես է ասում այն նորագույն օրենքը, որը վերջին կողմնակի վաստակի 20 տոկոսը, գերմանական «Սիմենս» կոնցեռնը (17 տոկոս), Էրիատցի հիմնադրամը (18 տոկոս), Աղենիատերի հիմնադրամը (9 տոկոս) եւ այլն:

Իհարկե, շատ հասկանալի են նաեւ բազմաթիվ այլ քաղաքական գործիչների բացատրագրերը իրենց եկամուտների մասին: Որպես կանոն, հասարակայնությունը այդ «բացահայտումներին» բավականին բացասաբար է վերաբերվում: Այդ փաստերը հաստատում են մեծամասնության համոզմունքի համար:

Ի դեպ, առաջին տարին չէ, ինչ օրակարգում է օրենքի ընդունման պահանջը, որը տեսական գործիչներին արգելում է զբաղվել ձեռնարկատիրությամբ: Մինչեւ հիմա գոյություն ունի այնպիսի պրակտիկա, որ տեսական ուրիշ գործիչների բույլ է տալիս կողմնակի փոքր վաստակել ավելի շատ, քան իրենց աշխատավարձը: Եւ դա շնորհիվ այն քաղաքական դիրքի, որ այդ մարդիկ զբաղեցնում են: Այդ օրենքի հակա-

ՉԵԽԻԱ

Վարչապետ Վացլավ Կլաուսի անցյալ տարվա կողմնակի վաստակը 35 հազար դոլար

«Կլաուսը խոստովանեց, որ 1993 թվականին վաստակել է մեկ միլիոն կրոն կողմնակի վաստակի ձեւով», այսպիսի վերնագրով «Ռուդե պրավո» թերթն իր առաջին էջում զետեղել է մի տեղեկագրություն այն մասին, որ օրերս Չեխիայի Հանրապետության վարչապետը խորհրդարանին է ուղղել իր անցյալ տարվա եկամուտների բացատրագիրը:

չէրս ընդունվել է չեխական խորհրդարանի կողմից:

Այդ փաստաթղթերի մուտքը կազմակերպված է յուրաքանչյուր երկուշաբթի ճաշից հետո: Որպես կանոն, հետաքրքրություն են ցուցաբերում հիմնականում լրագրողները:

Լրագրողների ուշադրության կենտրոնում, բնականաբար, վարչապետի եկամուտներն են: Վարչապետը, ինչպես հայտնի է, կառավարող Քաղաքացիական դեմոկրատական կուսակցության նախագահն է, որին այստեղ համարում են կապիտալիստական բարենորոգման «նախահայր»: Վացլավ Կլաուսի անցյալ տարվա կողմնակի վաստակը կազմեց մոտ 35 հազ. դոլար (1 միլիոն չեխական կրոն): Կլաուսը պնդում է, որ հիմնականում հոնորարներն են «գիտական, մանկավարժական, հրապարակախոսային, գրական եւ գեղարվեստական գործունեության համար»:

Ամենից շատը եղան Վաշինգտոնում Համաշխարհային բանկը, որի տված «հոնորարը» կազմեց Կլաուսի այն կարծիքը, որ այժմյան «տեսական այրերը» օգտվեցին տեսական հեղաշրջումից հետո ընդունված հնարավորություններից արագ ռակորդների թվում են, ինչպես կանոն, վարչապետ Կլաուսի կուսակցության պատգամավորները:

Չեխական մամուլից

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

Պաշտպանության եվրոպական զորամիավորումը շուտով կսկսի գործել

1993 թ. նոյեմբերին Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ Բելգիայի պաշտպանության նախարարների կողմից Ստրասբուրգում բացվել է Պաշտպանության եվրոպական զորամիավորման հրամանատարական կետը:

Վեց տարի է անցել այն ժամանակվանից, երբ 1987 թվականին Փարիզն ու Բոննը որոշում ընդունեցին ստեղծել եվրոպական սեփական զինված ուժեր: Հռենոսի հունով բաժանված երկու նախկին թշնամիները դրեցին ֆրանս-գերմանական առաջին բրիգադի հիմքը:

Եվրոպական զորքերի այս առաջին օղակը, որն իր կազմում ուներ 4000 մարդ, հետագայում ստացավ Մաաստրիխտի պայմանագրի «օրհնությունը», որն առանձնահատուկ կարեւորություն է տալիս ընդհանուր անվտանգության քաղաքականությանը: 1992 թվականի մայիսին Լա Ռոշելում տեղի ունեցած ֆրանս-գերմանական գագաթաժողովը Արեւմտաեվրոպական միության մյուս անդամ երկրներին եւս հրավիրեց հարել այդ գոյություն ունեցող կառույցին:

Բելգիան առաջինն էր, որ արձագանքեց՝ զորամիավորման տրամադրության տակ դնելով մի մեխանիզացված բրիգադ: Ենթադրվում է, որ Իսպանիան եւ Լյուքսեմբուրգը եւս շուտով կմասնակցեն. խառնակական կայքի միավորումներն արդեն գտնվում են Ստրասբուրգում:

1994 թվականի սկզբին Եվրոպայի առաջադա բանակի միջուկը բաղկացած էր.

– ֆրանսիական զրահատանկային դիվիզիայից, կապի գնդից, ինժեներային գնդից, նյութատեխնիկական ապահովման գնդից.

– գերմանական զրահատանկային դիվիզիայից եւ մեխանիզացված բրիգադից.

– բելգիական մեխանիզացված դիվիզիայից՝ բաղկացած երեք բրիգադներից:

Կենդանի ուժի ընդհանուր քանակությունը կազմում է 40–45 հազար մարդ, որոնք միավորված են Եվրոպայի ապագա դրոշի ներքո: Զորամիավորման տանկերի քանակը հրապարակման ենթակա չէ, բայց ֆրանսիական եւ գերմանական տանկային դիվիզիաների սովորական քանակություններից ելնելով կարելի է ենթադրել, որ տանկերի քանակը մոտավորապես 600-700 միավոր է:

Եվրոպական զորամիավորման խնդիրները բաժանվում են երեք խմբի.

– Դաշնակիցների պաշտպանությունը. զորամիավորումը մասնակցում է ՆԱՏՕ-ի հիմնական միսիայի կատարմանը, որի հիմնադիր փաստաթղթում գրված է, որ անդամ երկրներն իրար օգնություն կցուցաբերեն հարձակման դեպքում:

– Խաղաղության պահպանում եւ վերականգնում:

– Միջամտություն մարդասիրական նպատակներով:

Զորամիավորման քաղաքական ղեկավարությունն իրականացվում է Ընդհանուր կոմիտեի կողմից: Սակայն ռազմական պայմաններում միավորումները ազգային ղեկավարության տակ են: Այս կամ այն ռազմական գործողությանը մասնակցելու մասին որոշում կարող է կայացնել միայն տվյալ երկրի կառավարությունը: Յուրաքանչյուր երկիր հնարավորություն ունի չմասնակցելու այն գործողություններին, որոնց հետ համաձայն չէ:

Եվրոպական զինված ուժերի ղեկավարությունը շրջիկ է եւ նշանակվում է երեք տարի ժամկետով: Ներկայումս եվրոպական զորամիավորման հրամանատարը գերմանացի գեներալ Հելմուտ Վիլմանն է՝ 54-ամյա կադրային սպա, որն իր կարիերայի մեծ մասն անցկացրել է զրահատանկային զորքերում:

Զինվորական մասերը, որոնք գտնվում են Գերմանիայի հարավ-արեւմուտքում եւ Ֆրանսիայի արեւելքում, կարող են մոբիլիզացվել խիստ արագ: Զորամիավորման ամբողջովին գործոն կդառնա 1995 թ. հուլիսին:

Եվրոպական զորամիավորման ստեղծումը Լոնդոնում ընդունվեց զուսպ, իսկ ԱՄՆ-ում՝ կասկածանքով: Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի ղեկավարությունները ստիպված էին բացատրել ամերիկացիներին, որ եվրոպացիներն ընդամենը իրականացրել են Վաշինգտոնի վաղեմի ցանկությունը, որ հին մայր ցամաքն ինքը տեր է հոգա իր անվտանգության մասին:

Օվկիանոսի մյուս ափին մտավախություն կար, որ եվրոպական զորամիավորումը կթուլացնի ՆԱՏՕ-ի ուժը: Իրականում այն ՆԱՏՕ-ի համար ծառայելու է որպես լավ հենարան: Չնայած նրա հիմնական նպատակն է աջակցել Արեւմտաեվրոպական միության առաջնահերթ խնդիրների լուծմանը, կարող է նաեւ ծառայել դաշնակիցների ընդհանուր պաշտպանությանը՝ համաձայն ՆԱՏՕ-ի ղեկավարության կողմից ընդունված կարգի:

Ֆրանսիայի դեսպանության թիվ 16 տեղեկագրից

ՀԱՄԱՌՈՏ

Դաշնակիցները մերժում են սերբերի պահանջը

ԺՆԵՎ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, BBC, WSJ: Բոսնիայի սերբերի պահանջը՝ հնգյակի հետ անմիջապես վերսկսել բանակցությունները, արժանացավ Մ. Նահանգների ու նրա դաշնակիցների մերժմանը: Ռուսաստանի արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը, որ Բելգրադում հանդիպում է ունեցել Սերբիայի նախագահ Միլոշեւիչի հետ, նույնպես մերժեց բոսնիացի սերբերի այդ պահանջը եւ հայտարարեց, թե այն քան ժամանակ, որ վերջիններս չեն փոխելու իրենց դիրքորոշումն առաջարկված խաղաղության ծրագրի նկատմամբ, ինքն անհրաժեշտ չի համարում Ռադովան Կարաջիչի հետ որեւէ հանդիպում: Նա ավելացրեց, որ առաջարկի մերժումը կարող է տեղի տալ սերբական դիրքերի դեմ ՆԱՏՕ-ի ուժերի օդային հարվածների:

Միջազգային ահաբեկչությունը մնում է մեծ սպառնալիք

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջին երկու շաբաթների դեպքերը պարզ ցուցադրեցին, որ միջազգային ահաբեկչությունը սպառնալիք է մնում ժողովրդավարական պետությունների եւ համայն աշխարհի ժողովուրդների համար: Միեւնույն ժամանակ, Միացյալ Նահանգները հաջողության է հասնում այն պետությունների թվի կրճատման գործում, որոնք պատրաստ են պաշտպանել ահաբեկչությունը եւ կազմակերպել ահաբեկչական ակցիաներ: Այդ մասին երկուշաբթի օրը հայտարարեց ԱՄՆ պետդեպարտամենտում ահաբեկչության դեմ պայքարի միջոցառումների կոորդինատոր Բարբարա Բոդինը:

Սիրիան նախաձեռնությունը ակնկալում է Իսրայելից

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ: Սիրիան մերժեց Իսրայելի վարչապետ Իցհակ Ռաբինի առաջարկը՝ Դամասկոսը պետք է նախաձեռնի խաղաղության բանակցություններ: Սիրիական կառավարության բանբերի համաձայն, այդ նախաձեռնությունը Թել Ավիվը ինքը պետք է վերցնի, քանի որ հենց նա է գրաված պահում սիրիական եւ արաբական տարածքները: Մյուս կողմից, Իսրայելը մերժեց Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության (ՊԱԿ) ղեկավար Յասեր Արաֆաթի նախորդ օրը մամլո ասուլիսում կատարած առաջարկը՝ անհապաղ բանակցություններ սկսել ՊԱԿ-ի հետ Երուսաղեմի կարգավիճակի շուրջ եւ վերահաստատեց, թե Թել Ավիվը երբեք չի զիջի Արեւելյան Երուսաղեմը պաղեստինցիներին:

Ֆրանսիան Կատարին կմատակարարի «Միրաժներ»

ՓԱՐԻԶ, 2 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կատարը եւ Ֆրանսիան ստորագրեցին ռազմական համագործակցության համաձայնագիր, համապատասխան որի Ֆրանսիան արաբական այդ էմիրության ռազմաօդային ուժերին կմատակարարի «Միրաժ-2000-5» կործանիչներ:

Ջոն Մեյջոր. Բալթյան երկրների միացումը Եվրոպային փուլային ընթացք է

ՎԻԼՆՅՈՒՍ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեկ Լիտվայի վարչապետ Ադոլֆաս Շլեժավիչյուսի հրավերով աշխատանքային կարճատեւ այցով Լիտվայի մայրաքաղաք ժամանեց Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Ջոն Մեյջորը:

Երկու պետությունների հարաբերությունների պատմության մեջ Բրիտանիայի վարչապետի առաջին այցի ծրագրով նախատեսված էին հանդիպումներ Լիտվայի նախագահ Ալգիրդաս Բրազաուսկասի, վարչապետ Ադոլֆաս Շլեժավիչյուսի հետ: Ենթադրվում էր, որ զրույցների ընթացքում կքննարկվեն երկկողմ հարաբերությունների, մասնավորապես տնտեսական բնագավառի հարցեր: Ինչպես այցի նախօրեին նշեց Շլեժավիչյուսը, կարծարծվեն նաեւ այնպիսի թեմաներ, ինչպիսիք են Լիտվայի մասնակցությունը եվրոպական կառույցներին, շրջանային անվտանգության ամրապնդումը եւ ռուս-լիտվական հարաբերությունները:

Բրիտանիայի վարչապետը Վիլնյուսում հանդիպում կունենա Լատվիայի եւ Էստոնիայի վարչապետների հետ, որոնք հատկապես այդ նպատակով են ժամանել Լիտվայի մայրաքաղաք: Ենթադրվում էր, որ զրույցների ավարտից հետո Մեյջորը եւ բալթյան երկրների վարչապետները համատեղ մամլո ասուլիս կանցկացնեն:

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Ջոն Մեյջորը Լիտվա կատարած իր առաջին պաշտոնական այցի ավարտին հայտարարել է, որ Բալթյան երկրների ինտեգրացումը եվրոպական միության հետ ինչպես այս երկրների կառավարությունների, այնպես էլ Արեւմտյան Եվրոպայի պետությունների ուղղորդված քաղաքականությունն է: Միաժամանակ նա ընդգծել է, որ Լատվիայի, Լիտվայի, Էստոնիայի միացումը եվրոպական կառույցներին փուլային գործընթաց է:

ԴԱԿԻՍՏԱՆ

Կրերը չեն հանդարտվում

Մոտ 1000 ուսիկաններ արգելք հանդիսացան, որ չորս հազարի հասնող մահմեդական արմատականների բորբոքված խումբը մտնենա Դակայում գտնվող ամերիկյան դեսպանատունը՝ բողոքելու փախստական կին գրող Թասլիմա Նասրինի հանդեպ ցուցաբերած Վաշինգտոնի պաշտպանության դեմ, հաղորդում է «Սայթրոս Ռեյթեր» գործակալությունը հուլիսի 21-ի համարում:

Ինչպես արդեն հայտնել էինք մեր թերթի հունիսի 21-ի համարով, բանգլադեշցի հեղինակին մահ է սպառնում «ամենամեծամարտ» դուրանին դեմ դուրս գալու հանդգնության համար: Նրա ձերբակալման հրամանը Դակայի գերագույն դատարանը արձակել էր զայրացած մահմեդական ծայրահեղականների պահանջով ճնշման ներքո, այն բանից հետո, երբ «Սթեյթսմեն» օրաթերթին տված նրա հարցազրույցը արտատպվեց «Բանգլադեշ բայմզ» թերթում: Այնտեղ նա պահանջել էր իսլամական շարիաթի վերանայումը:

«Սայթրոս Ռեյթեր» լրատվության համաձայն, ցուցարարներին կանգնեցրել են դեսպանատնից 8 կմ հեռավորության վրա, բույլ տալով նրանցից 13-ին միայն մտնել եւ հուշագիր ներկայացնել դեսպանատան պաշտոնատար անձանց:

«Ամերիկյան պաշտպանությունը դավադրություն է ուղղված մահմեդականության դեմ», ասում է աջակողմյան մահմեդական Լիգայի առաջնորդ Այեսուդդին Ահմեդը: Ցուցարարների կողմից լսվում էին «Ամերիկացիք, վերջ տվեք մեր ներքին գործերին խառնվելուն» բացականչությունները, որոնք արտահայտում էին նրանց զայրույթը «Ամերիկայի ձայնի» ռադիոկայանի խմբագրական կազմի այն հաղորդման դեմ, որտեղ խոսվում էր գաղափարական հակառակորդների կյանքի անվտանգության եւ խոսքի ազատության մասին:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սիրված եւ օտարված Զեֆիրելլին

Իտալական կինեմատոգրաֆի անհաս անուններից է Ֆրանկո Զեֆիրելլին, որն իր ստեղծագործությամբ նաեւ է օտարացրել: Կինոաշխարհ է մուտք գործել շեքսպիրյան բեմադրությամբ «Սանձահարված կնոջ սանձահարումը» ֆիլմով (1967), ուր խաղում են երկու «հսկաներ»՝ Էլիզաբեթ Թեյլորն ու Ռիչարդ Բարթոնը: Սակայն քաղաքական հայացքների պատճառով Զեֆիրելլին աքսորված հեռացել է Ֆլորենցիայից եւ Իտալիայից: Բեռլուսկոնիի հաղթանակը նրան հնարավորություն ընձեռեց վերադառնալ հայրենիք, ուր սպասում էր բարձր պաշտոնը: Ֆրանսիական «Պոյա» շաբաթաթերթի հարցազրույցը.

«Մոռացված դենդին», որ չի ուսկանում այս աշխարհին, բայց որ ցանկանում է այն վերստեղծել իր երեւակայությամբ. Ֆրանկո Զեֆիրելլին զուգահեռաբար մեծարում է դուր գալու գայթակղությունը եւ դուր չգալու հաճույքը: Վարդեսորեն խաղալով իր այս տարբերություններով, նա ներկայացման կյանք է ստեղափոխում իր կյանքի բատոնը: Նրա երիտասարդությունը իր միակ ընկերուհին է եղել, միակ կանացին, որ հում սիրել է: Եւ, անարգելված նրան ետապարեցից կորցնելու վախից, յուրաքանչյուր ֆիլմում նա նրան ընտր-

Ահա թե ինչու «Ֆալստաֆ» ֆիլմից հետո (1965) կորցրի Իտալիայում կինոնկարի առջեւ լինելու բոլոր հույսերը: Բարեբախտաբար, Մեծ Բրիտանիան ինձ ընդունեց, եւ իմ սերն օպերայի հանդեպ ինձ փրկեց: Օպերան ավելին է, քան արվեստ: Սա համաշխարհային լեզու է: 25 տարի դեռ եղավ, որպեսզի վերականգնի հայրենի երկրում իմ ստեղծագործելու իրավունքը: Ցավալին այն է, որ այս տարիներին իմ գործընկերներից ոչ մեկը չփորձեց ինձ պաշտպանել: Ոչ նույնիսկ Ֆելլինին, որ սակայն, քաղաքական կուսակցություններից վեր էր կանգ-նում իմ դեմ հրահրելով բոլոր իրենական շրջանակները: Մինչդեռ ես Թեդ Անկինի համալսարանի պատվավոր դոկտոր եմ: Գիտե՞ք, որ Իտալիայում միակ երկիրն է, որ արգելված է այս ֆիլմը:

– Այս ամառվանից սկսում եք աշխատանքը Շառլոտա Բրոնտեի «Ջեյն Էյր» ստեղծագործության վրա, այնուհետեւ կնկարեք «Կալլասի վերջին օրերը», որ խաղում է Անժելիկա Հյուստոնը: Ի՞նչ կարծիք ունեք նրա մասին:

– Սկզբում նրա նկատմամբ ողջակի ռոտակի հակակրանք ունեի: Ինձ համար նա սգեղ էր եւ զեր, եւ չէի կարողանում ներել նրա ինքնահավանությունը: Այնուհետեւ սկսեցի [illegible], որով նա ծն-ափոխում է իր արտաքինը, նույնիսկ ձայնը, եւ այն դրամատիկական տաղանդով, որ նրան ավելում է խաղալ ոչ թե որպես երգչուհի, այլ դերասանուհի: Նրա առավելագույն հատկություններից մեկն այն է, որ երբեք չի վարանում հաղթահարել դժվարությունները, որքան էլ ցավոտ լինեն դրանք:

– Մի հատկություն, որ ամենայն դեպս դուք եք ընդունակ գնահատելու:

– Առում եմ:

– Ոչ միայն: Ձեզ տեսնելով, նաեւ համոզվում եմ:

հում է Ռոմեոյի դիմակը:

– Անցյալ հանդիպումից ի վեր դուք շատ եք փոխվել: Ոչ միայն ռոմեոնտեւ քաշ եք կորցրել, այլ ավելի հանգստացած, երիտասարդացած եք երեւում: Ո՞րն է այս հրաշքի բացատրությունը:

– Շատ պարզ է: Երկրիս փոխելով զբաղվելու հրավերը՝ որպես Կուսակցության սենատոր, մեծ նորություն է իմ կյանքում, եւ ես հարդարվում եմ անմիջականորեն մարդկանց եւ երեւույթների հետ, որոնց չէի ճանաչում մինչեւ հիմա: Սա մի ցնցում էր, որ արթնացրեց իմ ննջած հոգին: Ես վերածնվեցի: Բյուրեղյա աշտարակը, որի մեջ փակվել էի, փշրվեց: Բավական է միայն մեկ անգամ, որպեսզի հասկանաս կյանքի հետ:

– Ձեր կարիերան զարմանալի է: Դուք եղել եք իտալական կինոյի «ռեժիսորների» «հրաշամանուկներից» մեկը: Ձեզ պաշտել են եւ հանկարծ անկում... Ինչո՞ւ պատահեց, որ այդքան սիրվելուց հետո դուք թշնամիներ եք վաստակել:

– Իմ քաղաքական հայացքների պատճառով, որոնցից չեմ հրաժարվում նաեւ այժմ: Ինձ վտարեցին իտալական մշակույթի եւ կինոյի շրջաններից: Իմ «մեղքն» այն էր, որ բարձրաձայն ասել եմ մի դեմ, այն, ինչ այժմ բոլորն են խոստովանում), որ կոմունիզմը հոգու ու մտքի համար մահվան հավասարազոր տառապանք է: Վռնդեցին ինձ պատժել իմ այս «անհավատարմության» համար: Քիչ էլ եւ իմ կերպարը նմանվում էր Հիտլերին: նած: Սակայն ես հավատացած էի, որ կգա օրը, երբ...

– Թվում է, այդ օրը եկել է:

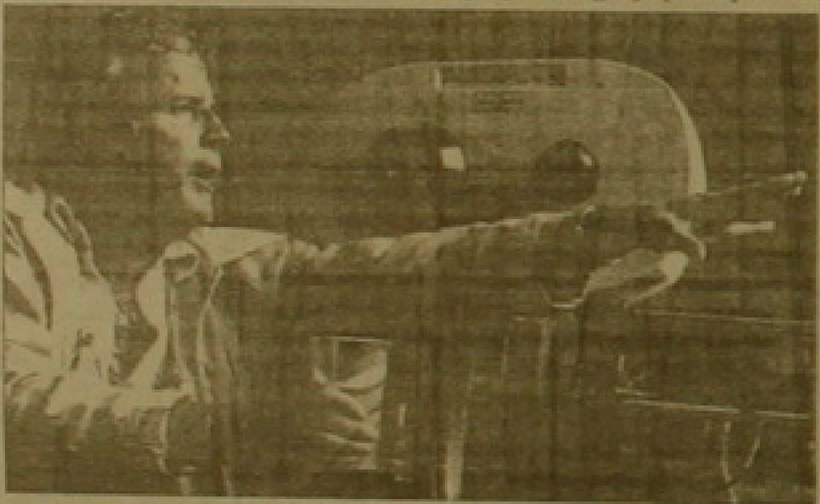

– Անձն դերով իմ հակառակորդները խլացրել են իրենց ատրկալը: Ուզում եմ հավատալ, որ նրանք ի վերջո հասկացան, որ իմ «աշակերտությունը» ոչ մի կապ չունի ֆաշիզմի հետ:

– Ձեր հոգու անկախությունը եւ լռելու անհարմարությունը հաճախ են մեծ սկանդալներ առաջացրել ձեր շուրջը: Օրինակ, «Քրիստոսի վերջին գայթակղությունը» ֆիլմի պատմությունը:

– Ինձ ուղարկել էին ֆիլմի հատվածները կարծիքս իմանալու համար: Ասել էի, որ ցնցված եմ եւ որպես մարդ, եւ որպես քրիստոնյա: Այստեղ էլ խեղաթյուրեցին իմ խոսքերը

Պատրաստեց
ՆՈՅԵՄԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆԸ

ԳՐՔԵՐ

Հայ մարդու ճակատագիրը Հակոբ Ճոլյանի նոր գրքերում

ՆՈՒԱՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Հակոբ Ճոլյանի առաջին գիրքը՝ «Սփյուռքում մնացած կյանքը», լույս է տեսել 1991 թ., «Հայաստան» հրատարակչության կողմից: Եղեռնի երախից ազատված Փառնակ Շիշկյանի գործունեության մասին է խոսվում գեղարվեստական այս պատումի մեջ: Մարդ, որն իր ամբողջ կյանքը նվիրաբերեց անապատներում անտերունչ գրված հայ մանուկներին՝ օտար երկնքի տակ ստեղծելով նոր գաղութ: Շիշկյանի ջանքերով փրկվեցին հազարավոր հայ որբեր: Կիզիչ անապատներից դուրս բերելով իրենց անունն ու ազգանունը կորցրած մանուկներին, նա իր հոգու լույսով լուսավորեց նրանց ուղին: Նրանք այսօր էլ սփյուռքում եւ հայրենիքում անհուն երախտագիտությամբ են հիշում իրենց բարերարին:

«Ես մոտիկից առնչվել եմ այդ մեծ, բայց համեստագույն մարդու հետ, միշտ մտածել եմ, թե ինչու նրա կատարած այդ ազգանվեր գործը մինչեւ հիմա մնացել է ստվերում... Ես հույս ունեմ, որ օրերից մի օր, երբ վեպ գրվի Մեծ եղեռնի մասին, նա կդառնա գլխավոր հերոսներից մեկը», ասում է հեղինակը:

Ճոլյանի երկրորդ գիրքը՝ «Երդված մարդը», լույս է տեսել 1993-ին: Այն վավերագրական ակնարկ է եւ պատմում է [illegible] Կյուրինի եւ կյուրինցիների [illegible] ու սովորույթների մասին: Ցեղասպան դարձյալ 1915 թվականն է, աշխարհով մեկ սփռված իր հայրենակիցների ճակատագիրը, որոնց մի մասը հանգրվանում է հայրենիքում:

Գրքում տեղ են գտել երեք ակնարկ՝ «Չմոռանանք մեր պապերին», «Երդված մարդը» եւ «Մահ եւ կենդանություն»: Բոլորն էլ կարդացվում են մեծ հետաքրքրությամբ:

«Դրանք կենդանի դրվագներ են եղեռնից փրկված հայ ընտանիքների ու առանձին մարդկանց կյանքի ու գործունեության մասին, որոնք հարստացնում են մեր պատկերացումներն այն հեռավոր ու դաժան օրերի վերաբերյալ», գրքի «Երկու խոսքում» գրել է բանաստեղծ Վահան Սաղալյանը:

Այս տարի Հայկական բաց համալսարանի հրատարակչության կողմից լույս ընծայվեց արձակագիր Հակոբ Ճոլյանի երրորդ՝ «Զոհված ընկերության ուշացած խոստովանանք» գիրքը, որ պարունակում է վավերագրական ակնարկներ, ճանապարհորդական նոթեր:

«Հարգելի ընթերցող, գրում է Ճոլյանը, «Զոհված ընկերության ուշացած խոստովանանք» գիրքը գրելը հեշտ չի եղել ինձ համար, չէ՞ որ այն դեմ է եղել նաեւ իմ պատանեկան երիտասարդական տարիների քաղաքական բուռն հավատամքին... Սակայն, հայրենիք ներգաղթելուց հետո միայն զգացի, որ մեր երազած, պատկերացրած կարգախոսի նույլն անգամ չկար, որտեղ ասվում էր «ազատ հայրենիք», «երջանիկ ժողովուրդ»...

Իր այս գրքում եւս հեղինակը շոշափում է մարդկային առաքինության, ազնվության, աշխատասիրության, տոկունության եւ հայրենասիրության խնդիրներ: Անդրադառնում է 1947-ին հայրենադարձվածների կյանքին եւ նաեւ նրանց, ովքեր վերադարձած հայրենիքում դառնում են կամայականությունների զոհ, ճշմարտելով Սիբիր:

Ճոլյանը իրականությունը ներկայացնում է այնպես, ինչպես կա, առանց ավելորդ զուգազարդումների ու պերճախոսության:

ԱՐԾՎԱՇԵՆ-140

1994 թվականի օգոստոսի 6-ին, ժամը 12-ին, Կրասնոսելսկի շրջկենտրոնում տեղի կունենա Արծվաշեն գյուղի հիմնադրման 140 ամյակին նվիրված միջոցառում: Բոլոր արծվաշենցիներին, ինչպես նաեւ բոլոր նրանց, ովքեր ցանկություն ունեն մասնակցելու, հրավիրում ենք Կրասնոսելսկ:

Կազմակերպչական խորհուրդ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Բարունդ Թուլլաջյանը Էդինբուրգի միջազգային գիտաժողովում

ՐԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ

Պոլսահայ հանրաճանաչ գիտնական, միջազգային բազում հանրագիտարաններին հեղինակած դոկտոր,

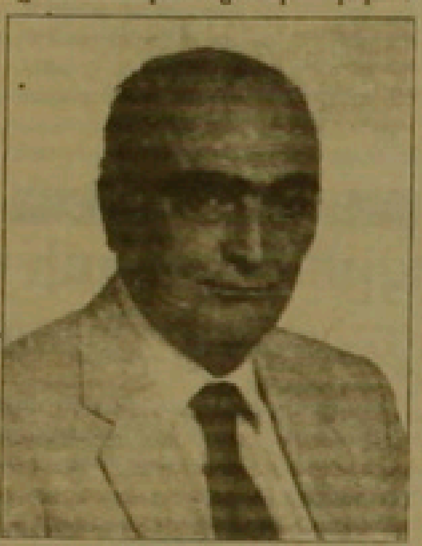

պրոֆեսոր Բարունդ Թուլլաջյանը պատվավորապես հրավիրված էր Շոտլանդիայի մայրաքաղաք Էդինբուրգ՝ մասնակցելու հուլիսի 3-10 կայանալիք Արվեստի ու հաղորդակցության միջազգային 21-րդ գիտաժողովին, որ կազմակերպել էին Ամերիկյան կենսագրական ինստիտուտն ու Քեմբրիջի կենսագրական միջազգային կենտրոնը: Թուլլաջյանը միակ հայազգին եւ միակ թուրքահպատակն էր աշխարհի չորս ծագերից հրավիրված 150 հեղինակությունների խմբում:

Անվանի գիտնականը բազմիցս արժանացել է Էլիզաբեթ թագուհու, Բելգիայի թագավորի եւ այլ բարձրագույն իշխանությունների պրոֆեսորության եւ դոկտորության պատվավոր կոչումների: «Դայլյան ընտանիքի դերը օսմանյան կայսրության տնտեսական եւ քաղաքական կյանքում» պատմաբանասիրական աշխատության հեղինակը Քեմբրիջի Կենսագրական միջազգային կենտրոնի հրատարակչական եւ բանասիրական հանձնախմբի կողմից 1993 թ. տարվա մտավորական է ընտրվել: Փարիզի եռորդ համաշխարհային ճալեղը նրան ընտրել է պատվո դոկտոր, իսկ Բրյուսելում գտնվող Եվրոպական հետազոտությունների ինստիտուտը՝ պրոֆեսորի տիտղոսներ: Վերջին նվաճումը Արգենտինական դիվանագիտական ակադեմիային անդամագրվելն էր:

Գիտաժողովն իրենց բարձր ներկայությամբ պատվել էին Էլիզաբեթ թագուհին եւ Նորվեգիայի [illegible]վարներ Հարալդն ու Սոնիան, եւ Թուլլաջյանն առիթ ունեցավ Բրիտանիայի միապետուհուն անձամբ նվիրել իր «Դալյան ընտանիքի դերը օսմանյան ճարտարապետության մեջ» երկասիրությունը:

Բարունդ Թուլլաջյանը մինչեւ օրս «Խաղաղության եւ անվտանգության համաշխարհային խորհրդարանի» Թուրքիայում գործող պատվո դեսպանն է: Ստամբուլում նրա դեմ ծավալված երեսնի խիստ ճնշումներն այժմ դադարել են եւ, երբ նույնիսկ ծեծականորեն, պրոֆեսորին վերաբերվում են խոր ակնածանքով եւ խիստ զգուշությամբ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կին առաքյալի հիշատակը

Օգոստոսի 4-ին հավատացյալները նշում են յուղաբեր կանանցից մեկի՝ Մարիամ Մագդաղենացու հիշատակի օրը:

Ըստ Հովհաննու ավետարանի, Մարիամը, կանգնած տիրոջ դատարկ գերեզմանի մոտ, անմխիթար լացի մեջ, առաջինն էր մարդկանցից, որ տեսավ հարություն առած Քրիստոսին եւ առաջինն էր, որ ավետիսը հասցրեց մարդկանց: Այդ պատճառով եկեղեցին նրան ճանաչում է որպես հավասարառաքյալ: Ավանդության համաձայն, Մարիամն ավետում էր ոչ միայն Երուսաղեմում, այլեւ մեկնել էր Հռոմ, Տիբերիոս կայսեր մոտ՝ Քրիստոսի մասին քարոզելու:

Մնարե

Ի հիշատակ վեհափառի այցելության

Հայոց կաթողիկոսները 20-րդ դարում Սյունիք այցելել են 2 անգամ: 1903 թ. Գորիս եւ Տաթեւ է եկել Հայոց Հայրիկը՝ կաթողիկոս Մկրտիչ Խրիմյանը: Վեհափառին ճանապարհելուց հետո գյուղացիները դիմեցին նահանգապետին, որպեսզի թույլատրվի ի պատիվ կաթողիկոսի վերանվանել քաղաքի փողոցներից մեկը: Պատասխանը բացասական էր: Սակայն գորիսցիները անհիշաչակ չթողեցին այդ երեւույթը եւ Հայինորի անտառում, Տաթեւի կանաչ ծառիքեզրին, կանգնեցրին մի համեստ հուշաքար:

1994 թ. հուլիսի 1-ին Խրիմյան Հայրիկի հուշաքարից ոչ հեռու կանգնեցվեց եւս մեկը, ի պատիվ կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի այցելության: Գործը նախաձեռնողները եւ իրականացնողները շրջխորհրդի գործկոմի աշխատակիցներն էին:

Վազգեն Ա-ի հետ Սյունիք էր այցելել նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն: Դա եղել է 1989 թ. ապրիլի 27-ին: Արցախյան շարժման ծանր օրերին նրանց համատեղ այցը Սյունիք եւ Տաթեւ յուրահատուկ ուխտ էր հայ եկեղեցու եւ հայ ժողովրդի միասնության:

Հուշաքարի բացման արարողությանը խոսք առաց Գորիսի շրջխորհրդի նախագահ, ԳԽ պատգամավոր Ռ. Ալեքսանյանը, Սյունյաց հոգեւոր թեմի առաջնորդ Աբրահամ վարդապետ Մկրտչյանը:

Ս. Հ.

ՖՐԱՆՍԻԱ

Եվրոպական արվեստը հմայում է արեւելցիներին

Չինաստանը բացում է իր սիրտը արեւմտյան արվեստի համար: Ինչպես արդեն նշել ենք «Ազգի» էջերում, Փարիզում արվեստի մի սրահի տեր Էնրիկո Նավարան ձեռնարկել էր

Մարկ Շագալի հանդես-ցուցադրությունը Հեռավոր Արեւելքում:

Սկզբում այն նախատեսված էր անցկացնել միայն Տոկիոյում, սակայն ցուցահանդեսի աննախադեպ հաջողությունը եւ ջերմ ու աշխույժ արձագանքը պատճառ դարձան, որ ներկայացվի Սեուլում, Տայվանում, Պեկինում:

Նավարան ներկին գոհունակությամբ թերթում է հսկա ալբոմը, որ հավաքված են չինական եւ ճապոնական մամուլում տպված բազմաթիվ հոդվածներն իրադարձության մասին: Ցուցադրությունը կավարտվի այս ամսին, Հոնկոնգի Արվեստի թանգարանում:

Ոգեւորված այսպիսի ընդունելությունից, Նավարան որոշել է շարունակել աշխատանքը՝ ֆրանսիական ընկերություններին առաջարկելով համագործակցել: Նրա հաջորդ ցուցահանդեսը Ճապոնիայի արվեստասերներին կծանոթացնի Ժան-Միշել Բասկիայի ստեղծագործությանը:

Ն. Գ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Մարզական**

ԱՏԼԱՆՏԱՅԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ

Երջանիկ Ավետիսյանն աշխարհի չեմպիոնուհի

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ,
Վալենս, Ֆրանսիա

Միլանում ավարտվեց հրաձգության աշխարհի առաջնությունը: Հաստատվեցին մեր կանխագուշակումները: Երջանիկ Ավետիսյանը, որը ստենդային հրաձգության «Կլոր ստենդ» վարժության առաջին օրվա կրակահերթերից հետո ընթանում էր առաջին տեղում, գերազանց հանդես եկավ նաեւ մրցումային երկրորդ օրը եւ վաստակելով 116 միավոր, նվաճեց աշխարհի չեմպիոնուհու կոչումը: 2-րդ տեղ դուրս եկավ հունգարացի Իկալին, որը Ավետիսյանից հետ մնաց 3 միավորով: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ իտալացի Բոյխոը 111 միավոր, 4-րդը ամերիկացի Լեկասն էր, որը նույնպես վաստակեց 111 միավոր: Ադրբեջանի ներկայացուցիչ Նեֆտախետդինովան, որը առաջին օրվա մրցումներից հետո ընթանում էր 2-րդ տեղում, վճռական փուլում անհաջող հանդես եկավ եւ 110 միավորով գրավեց 5-րդ տեղը: 6-րդը 109 միավորով Թուրքիայի ներկայացուցիչ Կուրկուլուսն էր: Թիմային հաշվարկով առաջին տեղ գրավեց Հունգարիայի հավաքականը, որը վաստակեց 323 միավոր: 2-րդ տեղը բաժին հասավ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների թիմին, որը ձեռք բերեց 321 միավոր: 3-րդը Իտալիայի հավաքականն է՝ 316 միավոր: Հիշեցնենք, որ արտասահմանցի Երջանիկ Ավետիսյանը 1992 եւ 1994 թթ. դարձել էր Եվրոպայի չեմպիոնուհի, եւ ահա նոր ու փառահեղ հաջողություն, որի համար շնորհավորում ենք նրան: Հովհաննես Պետիկյանի եւ Երջանիկ Ավետիսյանի շնորհիվ Հայաստանն ունի միջազգային ամենաբարձր կարգի հրաձիգներ, որոնք ի վիճակի են Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում մեր հույսերն արդարացնել ոսկե ստանդով:

«Էմմիյանը եթե ուզում է մասնակցել Ատլանտայի խաղերին, Air France-ով չպետք է թռչի»

«Ազգն» արդեն գրել է, որ հեռացաստկի Եվրոպայի ռեկորդակիր Ռոբերտ Էմմիյանը ժամանելով Սանկտ Պետերբուրգ, այդպես էլ չմասնակցեց «Բարի կամքի» խաղերին այն տարօրինակ պատճառով, որ անվանի մարզիկի ճամպրուկը Air France-ը Սանկտ Պետերբուրգի փոխարեն Մոսկվա էր ուղարկել, եւ Ռոբերտ Էմմիյանը մնացել էր առանց մարզահագուստի: Ուշագրավն այն է, որ այդ մասին հեռագրական գործակալություններին եւ լրատվական ծառայություններին պաշտոնական տեղեկություն էր տվել հենց ինքը՝ Air France ընկերությունը: «Էկիպ» մարզական թերթը նույնպես անդրադարձել է այդ միջադեպին, նշելով. «Չենք զարմանում, թե ինչու Ռոբերտ Էմմիյանը չի օգտվել ռուսական «Աերոֆլոտ» ընկերության ծառայություններից, քանի որ նախկին ԽՍՀՄ ֆաղափացիները շատ են վախենում թռչել «Աերոֆլոտ» ընկերության ինքնաթիռներով: Air France-ն վստահելի ընկերություն է, սակայն նա էլ կարող է սխալվել իր ուղեւորությունների ժամանակ: Air France-ի հանցանքով Ռոբերտ Էմմիյանը, որը վերջին ամիսներին մեծ առաջխաղացում էր արձանագրել, զրկվեց «Բարի կամքի» խաղերից»: Վերջում «Էկիպը» կատակով ավելացնում է. «Կարեւորը՝ եթե Ռոբերտ Էմմիյանը ուզում է մասնակցել Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին, չպետք է օգտվի Air France-ի ուղեւորներից»:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Սեղանի թենիսի նվիրյալը

ՏԱՄԱ ՄՈՒՄԿՈՖՅԱՆ,
Բեյրութ-Երեւան

Թերեւս չի եղել մի մարդ, որն այնքան մեծ ծառայություններ մատուցի սեղանի թենիսի զարգացմանը, ինչպես Գերմանիայում դա անում է Հանս Վիլհելմ Կեքին, որի շնորհիվ այդ երկրի սեղանի թենիսի ակումբային լիգան դարձել է երկրագնդի լավագույն խաղացողներից բաղկացած անձնական թենիսային մրցաբեմ: Տողերիս հեղինակին 1976 թ. բախտ է վիճակվել Դյուսելդորֆի «Բորուսիա-Դյուսելդորֆ» ակումբում ծանոթանալ Հանս Վիլհելմ Կեքի հետ: «Բորուսիա-Դյուսելդորֆը» Կեքի ու 1969 թվի աշխարհի փոխչեմպիոն Էբերհարդ Շկլերի ջանքերով դարձավ Եվրոպայի ուժեղագույններից մեկը:

Վերջերս Կեքը հրաժեշտ տվեց սեղանի թենիսին, որպես Եվրոպայի ֆեդերացիայի նախագահ: Բիրմինգհեմում, Եվրոպայի առաջնությունից հետո տեղի ունեցած ճաշկերույթի ընթացքում, նա բավականակալից ճառով հանդես գալով, հրաժեշտ տվեց իր պաշտոնին, որովհետեւ չափազանց դժվար է լինել «Օդեկի» (ավտոզործարանների) տնօրեն եւ միաժամանակ ղեկավար դեր խաղալ համաշխարհային սեղանի թենիսում: Վերջին ժամանակներս եվրոպական ակումբը ճգնաժամային նահանջ են ապրում միջազգային շուկայում: Գերմանիան, լինելով այդ բնագավառի կենտրոններից մեկն աշխարհում, լուրջ մրցակցության է ենթարկվել ճապոնական ու կորեական ընկերությունների կողմից: Համենայն դեպս, դրսն՝ Կեքը չի հեռանում սեղանի թենիսից, այլ ինչպես ամեն գերմանացի մարզիկ, մինչեւ օրս էլ մարզվում է եւ մասնակցում Գերմանիայի լիգայի մրցումներին՝ «Բ» խմբի ակումբներում:

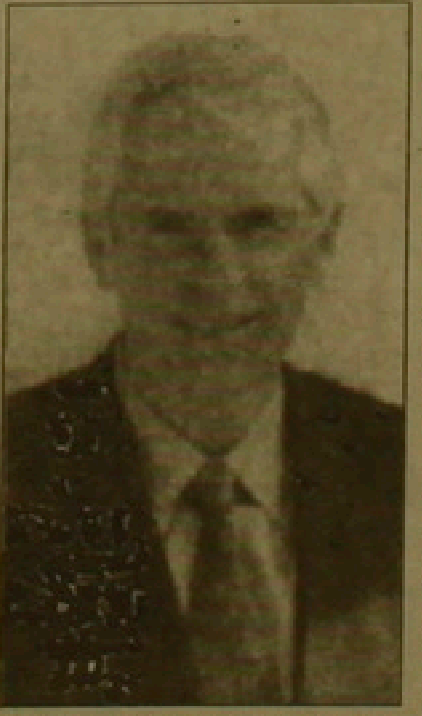

Հիշեցնենք, որ շուրջ մեկ միլիոն սեղանի թենիսիստներ կանոնավոր մասնակցում են Գերմանիայի պաշտոնական առաջնություններին եւ շաբաթավերջյա մրցաշարերին, որոնք կազմակերպվում են հարեւան Բելգիայում, Հոլանդիայում, Դանիայում, Լյուքսեմբուրգում:

ՀԵՌԱՑԱՏԿ

Պաուելը երազում է ցատկել 9 մետր

Մայք Պաուելը երազում է ցատկել 9 մետրից այն կողմ, որ ավելի ձոռացվի Մեխիկոյում 1968 թ. Բոբ Բիմոնի կողմից սահմանված աշխարհի ռեկորդը (890 սմ), որը շատերի կարծիքով պետք է անգերազանցելի մնար դարեր շարունակ, քանի որ մարդկային կարողություններից վեր էր թվում: Բայց 1991 թ. օգոստոսի 30-ին, Տոկիոյում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության ժամանակ, Մայք Պաուելը հեռացատկելով 895 սմ., Բիմոնի «անմարդկային» ռեկորդը դարձրեց մարդկային: Այս տարի Պաուելը ուզում էր մի քիչ զբաղվել 200 մետր վազքով եւ բարձրացատկով, որպեսզի մասնակցեր ԱՄՆ առաջնությանը: Սակայն նա հրաժարվեց դրանից, կատարելագործելու համար հեռացատկի իր վարպետությունը, որի գաղտնիքները վաղուց է յուրացրել: «Ես կարող էի լավ արդյունքների հասնել բարձրացատկում կամ 200 մ վազքում, բայց հիմա հրաժարվում եմ դրանից, որ կարողանամ սահմանել հեռացատկի մի նոր ռեկորդ», հայտարարում է Պաուելը: Ամերիկացի անվանի հեռացատկորդը նոր ռեկորդի նվազագույն սահմանն անվանում է 9 մետր: «Ես անչափ ներշնչված եմ հեռացատկով եւ մեջս զգում եմ մի ուժ ու ձայն, որը հուշում է ինձ, պետք է կարողանամ նոր ռեկորդի հեղինակ դառնալ», ասում է Պաուելը, բայց չի ասում, թե որտեղ է գրանցվելու անհավանական նոր ռեկորդը: Այնուամենայնիվ, ամեն անգամ մրցումներից առաջ նոր ռեկորդ սահմանելու հայտարարություններ է անում, որոնք բազմահազար մարզասերներ են հավաքում եւ բազմահազար դոլարներ պարգեւում Պաուելին: Մի քանի օր առաջ Պաուելը, մասնակցելով Իտալիայում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարին, որը «Մեծ մրցանակի» ծրագրի մեջ է մտնում, կրկնեց իր սահմանած աշխարհի ռեկորդը (895 սմ):

Այսօր Պաուելը հեռացատկի աշխարհում ռեկորդակիր է: Նա ամեն մի մրցաշարում գրավում է առաջին տեղը: Ո՞ւր են Լուիսները: Հավանաբար այս տարի Պաուելը չկարողանա հասնել 9 մետրի սահմանագծին: Հնարավոր չէ, որ միշտ նրա ցանկությունները իրականություն դառնան, բայց մի բան պարզ է, որ Պաուելը ներկա աշխարհում միակ հեռացատկորդն է, որը ի ծնե կոչված է «անմարդկային» ռեկորդի հեղինակ դառնալու:

Գ. Ա.

ԽԱՃԱՆԿԱՐ

Սալովը հավասարեցրեց հաշիվը

Չեղկաստանում տեղի ունեցող ՖԻԴԵ-ի վարկածով շախմատի աշխարհի առաջնության հավակնորդների խաղարկային փուլի Սալով-Թիման մրցախաղի հաշիվը հավասարվեց:

Անավարտ մնացած 4-րդ պարտիայի վերախաղարկության ժամանակ 70-րդ քայլում հաղթեց Վալերի Սալովը, որը չնայած հիմա բնակվում է Իսպանիայում, սակայն համարվում է Ռուսաստանի ներկայացուցիչ: Հաշիվը դարձավ 2,5-2,5:

Բորիս Գելֆանդ (Բելառուս)-Վլադիմիր Կրամնիկ (Ռուսաստան) մրցախաղի հաշիվն էլ հավասար է՝ 3-3: 6-րդ պարտիան, որը մնացել էր անավարտ, 76-րդ քայլից հետո խաղաղ ելք ունեցավ:

Վիշվանաթան Անանդը 3,5-2,5 հաշվով մրցախաղը շահում է Գատա Կամսկիից (ԱՄՆ):

Իռլանդացիները շատ քիչ էին

Ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնությանը մասնակցած Իռլանդիայի հավաքականի 22 խաղացողներից միայն յոթն էին ծնվել Իռլանդիայում: Հավաքականի ավագ մարզիչ Ջեկի Չառլտոնն էլ իռլանդացի չէ:

Բասկետբոլից շոու բիզնեսի

Հարրի Գալյանը բասկետբոլիստ էր NBA-ի «Դենվեր» թիմում: Ներկայումս նա հանրահայտ երգչուհի Ուիթնի Հյուստոնի հետ հանդես է գալիս նույն նվագախմբում: Գալյանի մայրն է անվանի դերասանուհի Ժուդի Գալյանը, իսկ քրոջ անունն է՝ Լայզա Մինելլի, որին ներկայացնելու հարկ չկա:

Հայ ըմբիշները մեկնեցին Ֆինլանդիա

Օգոստոսի 1-ին Ֆինլանդիա մեկնեցին Հայաստանի պատվիրակները՝ մասնակցելու օգոստոսի 2-7-ը Ֆինլանդիայում անցկացվող ազատ ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությանը: Պատվիրակությունը գլխավորում էր ավագ մարզիչ Լյովա Վարդանյանը, պատվիրակության կազմում են ըմբիշներ Ռուդիկ Մարգարյանը, Գեւորգ Հովհաննիսյանը, Արամ Մարգարյանը, Դավիթ Վարդանյանը, Բաղդասար Աբրահամյանը, Արմեն Մալխասյանը, Արտակ Գալստյանը, Բագրատ Մկրտչյանը եւ Սենիկ Ալոյանը:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

51 միլիոն ընտանիքներ «Եւրասպորտ» են դիտում

«Եւրասպորտ» եվրոպական հեռուստատեսային կայանը, որը հիմնադրվել է 1987 թ., հիմա սփռվում է Եվրոպայի տարածքի հիմնական մասում, եւ նրա հաղորդումները դիտում են 51 միլիոն ընտանիքներ: «Եւրասպորտը», 1991-ից ի վեր կրկնապատկել է իր ակնդիրների թիվը: Նրա հաղորդումները 6 լեզուներով ընթանում են 35 երկրներում: 24 միլիոն հեռուստադիտողներ «Եւրասպորտը» դիտում են գերմաներեն լեզվով, որոնցից 20 միլիոն 430 հազարը միայն Գերմանիայում: «Եւրասպորտի» հոլանդերեն հաղորդումները 9 միլիոն հեռուստադիտողներ նայում են Հոլանդիայում եւ Բելգիայում: 4,3 մլն ակնդիր դիտում է Նորվեգիայում, Շվեդիայում, Ֆինլանդիայում եւ Դանիայում: Անգլիախոս հեռուստադիտողները 4 միլիոն են՝ Մեծ Բրիտանիայում եւ Իռլանդիայում:

Կենտրոնական Եվրոպայում նույնպես «Եւրասպորտը» օր օրի ընդլայնում է իր շրջանակները: Այսպես, 1 միլիոն 780 հազար ընտանիքներ «Եւրասպորտը» դիտում են Հունգարիայում, 890 հազարը՝ Ռումինիայում, 450 հազարը՝ Խորվաթիա-Սլովենիայում: Նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններում միայն 210 հազար հեռուստադիտողներ են հետեւում «Եւրասպորտի» հաղորդումներին: 37 միլիոն 56 հազար հեռուստադիտողներ կաբելային ձեւով են ընդունում «Եւրասպորտի» ծրագրերը, իսկ 13 միլիոն 660 հազարը՝ պարաբոլիկ անտենաների շնորհիվ: «Եւրասպորտը» ամեն օր 24 ժամ շարունակ մարզական հաղորդումներ է տալիս աշխարհի խոշորագույն մրցումներից: Հավատով սպասենք, որ օրերից մի օր Հայաստանում էլ հնարավոր կլինի դիտել «Եւրասպորտի» հաղորդումները:

ԱՌԵՎՏՐԱ - ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿ
«ԱԿՈՒՆՔ»

Բանկը 1993թ. գործունեության արդյունքներով ստացել է եկամուտ 484.1 մլն. ռուբլի:
Շահութաբերությունը կանոնադրական ֆոնդի միջին տարեկանի նկատմամբ կազմել է 322.5%:
Բաժնետերերին վճարվել է դիվիդենտ 206%:
Բանկը ունի տարադրամի գործառնությունների արտոնագիր / արտոնագիր Դ. 28, 20.12.93 թ. /
Այսօր «ԱԿՈՒՆՔ» ԱԲԲ-ը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանցից պայմանագրային հիմունքներով ընդունում է դրամի և տարադրամի շտապ դեպոզիտներ մեկ ամսից մինչև մեկ տարի ժամկետով ու վճարում է հետևյալ դրույքաչափերը՝

դրամով		տարադրամով ԱՄՆ դոլ.
25%	1 ամիս	5%
81%	3 ամիս	18%
210%	6 ամիս	45%
450%	9 ամիս	85%
960%	12 ամիս	144%

«ԱԿՈՒՆՔ» բանկը երաշխավորում է Ձեր ավանդների ամբողջականությունը և հուսալիությունը: Ավանդների չափը չի սահմանափակվում:
Սահմանված պայմանները նշված են հաճախորդի և բանկի միջև կնքվող դեպոզիտային պայմանագրում:
Ողջունում ենք մեր հաճախորդներին և սպասում ենք Ձեզ հետևյալ հասցեով. Երևան, 375070, Ե.Քոչարի, 13, Պետական հանրախանութի մոտակայքում, «Ռիգա» զաստրոնոմի հարևանությամբ:
Մեր հեռախոսներն են՝ 55-27-53, 55-78-09, 55-13-09
Աշխատանքի ժամերն են՝ 9.00 - 13.00
Հանգստյան օրերը՝ շաբաթ, կիրակի:

digitised by A.R.A.R.@

ՅԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՅՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE

ORIGINAL DESIGN

«Ազգ» օրաթերթ A STYLE համակարգչային հրատարակչական ծառայությունը հայտնում է, որ թերթի էջերում տպագրվող այն գովազդների ձեւավորման որակի համար, որոնք չունեն A STYLE մակագրությունը, ծառայությունը պատասխանատվություն չի կրում:

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ
ՄԵՆՔ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆՔ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵԼ

Զանգահարեք 562863, 581841

ԿՈԿԱ

ԳՐԱՎԱՍՏՈՒՆ

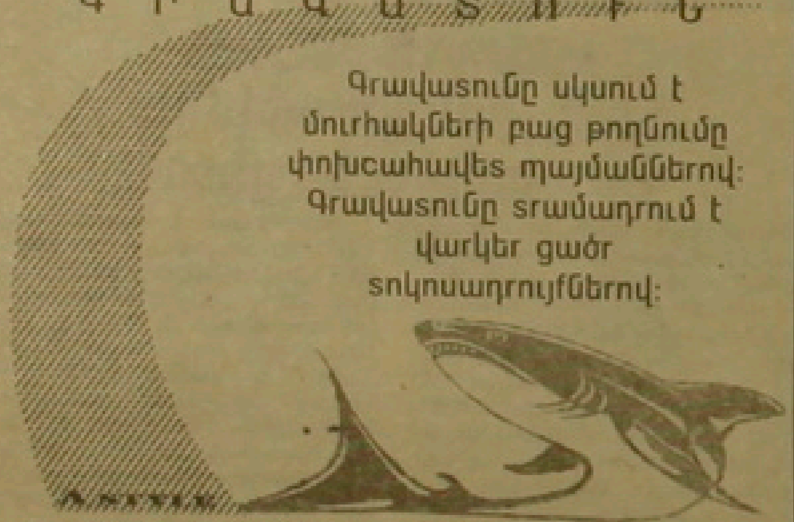

Գրավասունը սկսում է մուրհակների բաց թողնումը փոխհատուցման պայմաններով:
Գրավասունը տրամադրում է վարկեր ցածր տոկոսադրույքներով:

Մենք աշխատում ենք ամեն օր, ժամը 11-17, բացի կիրակի օրերից:
Մաշտոցի 27, 2-րդ հարկ, մուտքը գինիների խանութի կողմից:
Հեռ. 53.44.69

ARMENTRUST

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵՔ ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼՆԵՐԻ ՀԵՏ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏՆԵՐԸ

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ (Նոմինալ արժեք)	ԴԻՎԻԴԵՆԴՆԵՐ	ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ
50 ԴՈԼԱՐ	6%	ԱՄՍԵԿԱՆ
50 ԴՈԼԱՐ	20%	ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ
100 ԴՈԼԱՐ	50%	ԿԻՍԱՄՅԱԿԱՅԻՆ
500 ԴՐԱՄ	1000%	ՏԱՐԵԿԱՆ

ԱՐՏՈՆԱԳԻՐ (ԼԻՑԵՆԶԻԱ) N 0003
ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ԱՅՏԱԳԻՐ ԲՏ 0005

1994 թ. նոյեմբերի 4-ից
ARMENTRUST
բաժնետիրական ընկերությունը
երաշխավորում է
բաժնետոմսերի սերտիֆիկատների
բացարձակ լիկվիդայնությունը

Դա նշանակում է,
որ ընկերության բաժնետոմսերի
առք եւ վաճառքի ցանկացած կետում
դուք կարող եք
դրանք իրացնել նոմինալ արժեքից
բարձր գնով

Լայնածավալ սեփականաշնորհման սկզբից
ARMENTRUST ընկերության
բաժնետերերը
արտոնություններ կունենան
իրենց վաուչերների տնօրինման հարցում:

Մեկ անձի կողմից գնվող
բաժնետոմսերի քանակը
անսահմանափակ է

ԵՐԵՎԱՆ, ՄԱՅՅԱՍ-ՆՈՎԱ 27 (Սայաթ-Նովա եւ Նալբանդյան խաչմերուկ)
Հեռ. 58 6718, 58 6719

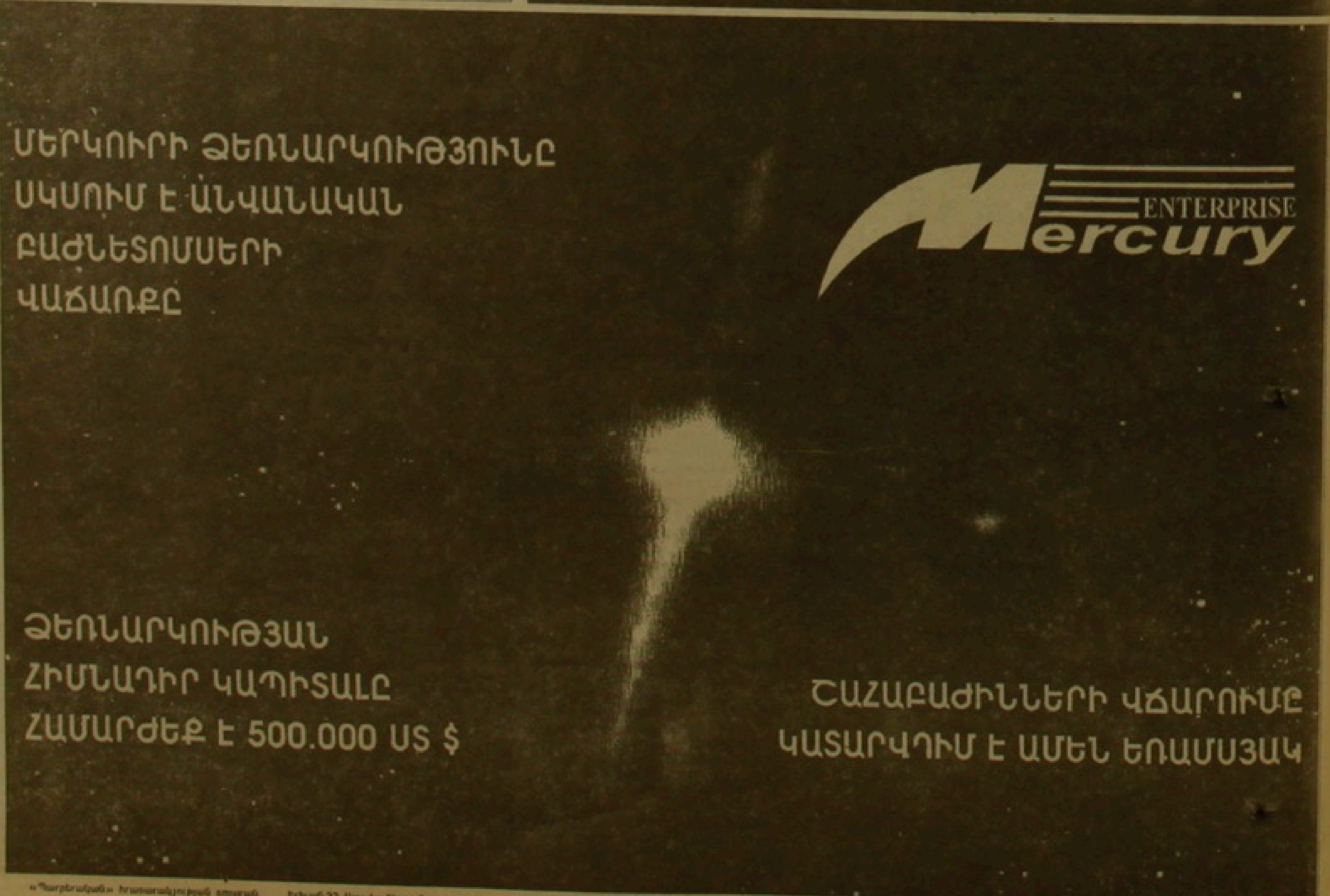

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան-23 Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1814. Տպաքանակը՝ 5000. Ստորագրված է տպագրության՝ 3. 08. 1994. Գինը՝ 10 դրամ

digitised by A.R.A.R.@